

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 15/2012 (2451) Rok LIII 8-15. 4. 2012

„Chrystus żyje,
idzie nam
na spotkanie”

Tajemnica Zmartwychwstania

List Rektora Polskiej Misji Katolickiej

we Francji na Wielkanoc

str. 2

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

M. Grünewald: „Resurrection” 1510–1515 (Colmar)

Tajemnica Zmartwychwstania

List Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji na Wielkanoc

Czcigodni Bracia w Chrystusowym kapłaństwie, Drodzy Rodacy,

Po raz kolejny rozważamy tajemnicę Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, naszego Zbawiciela. Po raz kolejny uczestniczymy w tych najważniejszych tajemnicach naszej wiary, pochylając się nad istotnymi prawdami chrześcijańskimi.

Prawda o zmartwychwstaniu Jezusa to fundament naszej wiary. Wiara w Jego zmartwychwstanie stanowi sens życia każdego chrześcijanina. Bez tej wiary dla człowieka nie ma przyszłości po zakończeniu ziemskiej wędrówki – jest tylko koniec wszystkiego, beznadzieja, nicność.

Bez wiary w zmartwychwstanie Jezusa nie ma bowiem nadziei na zmartwychwstanie człowieka, na moje zmartwychwstanie. Bez wiary w zmartwychwstanie Jezusa, nie ma najmniejszej potrzeby, aby, jak naucza święty Paweł, „szukać tego, co w górze”, czyli dążyć do własnego wiecznego szczęścia. Nie ma najmniejszej potrzeby opierać swojego życia na wzniosłych wartościach: na miłości, na ofiarności, na poświęceniu dla innych. Nie ma sensu cierpienie, choroba, wyrzeczenie się zła.

Bez wiary w zmartwychwstanie Jezusa liczy się tylko bieżąca chwila, której konsekwencje dają momenty radości i szczęścia, ale nie mogą dać radości nieprzemijającej. Bez wiary w zmartwychwstanie Jezusa „nie opłaca się” być dobrym. Jezus był dobry. Przeszedł przez życie dobrze czyniąc, uzdrawiał chorych, wypędzał złe duchy, karmił głodnych, pocieszał strapionych, dawał nadzieję, wybacał. Nie popełnił grzechu, a jednak Go aresztowano jak zbrojcę, osądzono, umęczono i zabito. Gdyby nie zmartwychwstał, to to, co czynił i mówił, okazałoby się zwykłym oszustwem.

Święty Jan, który wraz ze świętym Piotrem pobiegł do grobu Jezusa, wszedł do jego wnętrza. Ujrzał pusty grób, płótna, w które było owinięte Ciało Mistrza

i chustę, która była na jego głowie. Ujrzał i uwierzył.

My też dzisiaj stojemy przed pustym grobem Jezusa i staramy się zatopić w tajemnicę Zmartwychwstania, aby uwierzyć, że też zmartwychwstaniemy.

Moi Drodzy Rodacy,

Wiara człowieka jest łaską, którą musimy nieustannie rozwijać i kształtować. Dzięki nauczaniu Kościoła, zaangażowaniu biskupów, kapłanów, na czele z Ojcem Świętym, nasza wiara jest ubogacana i umacniana. Dzięki postudze sakramentalnej możemy doświadczać Miłosierdzia Bożego i karmić się prawdziwym Ciałem Jezusa, naszego Zbawiciela.

Chciałbym przy tej okazji wyrazić moją wdzięczność wszystkim kapłanom pracującym w Polskiej Misji Katolickiej we Francji za zaangażowanie i pracę dla umacniania wiary osób, które tutaj, na obczyźnie, nie stronią od Kościoła i sakramentów, ale pragną w swoim życiu pielęgnować i rozwijać to, co otrzymały na chrzcie św. i co wynieśli z domu rodzinnego i z nauczania Kościoła.

Doskonale wiemy, że nie jest łatwo żyć wiarą na co dzień w kraju, gdzie chrześcijaństwo i normy moralne nie są na pierwszym miejscu w życiu człowieka, gdzie dobra materialne mogą zastąpić Boga i drogę do Niego.

Dlatego tym wszystkim, którzy angażują się w życie parafialne, dla których Kościół staje się domem, tutaj na obczyźnie – mówię serdeczne „Bóg zapłać”.

„Bóg zapłać” za Wasze świadectwo wiary, którego niejednokrotnie doświadczam odwiedzając nasze Wspólnoty parafialne.

„Bóg zapłać” za zaangażowanie na różnych polach na rzecz Polskiej Misji Katolickiej.

„Bóg zapłać” za wszelkie składane ofiary, szczególnie w Tygodniu Miłosierdzia, dzięki którym Polska Misja Kato-

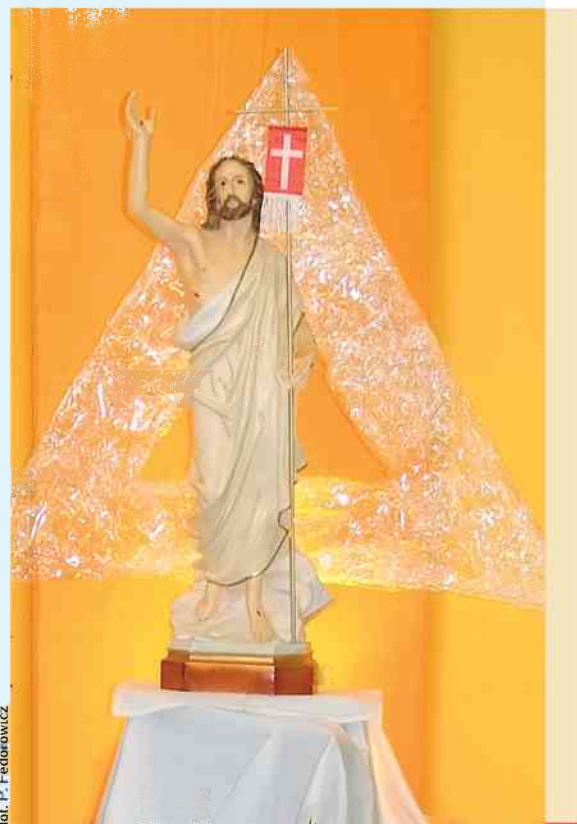

foto: P. Fedorowicz

licka może funkcjonować i rozwijać się.

Wasze wrażliwe na potrzeby innych serca sprawiają, że możemy kontynuować Dzieło, które już od 176 lat istnieje na ziemi francuskiej.

Z okazji Świąt Wielkanocnych pragnę każdemu z Was złożyć serdeczne życzenia. Niech radość ze Zmartwychwstania Chrystusa będzie radością w waszym życiu codziennym, niech rozświetla to, co jest za mgłą, niech gasi spory i waśnie, a szczególnie niech umacnia Waszą wiarę.

Niech Chrystus, który prawdziwie zmartwychwstał, darzy każdego z Was potrzebny zdrowiem, łaskami i błogosławieństwem oraz budzi nadzieję na nasze zmartwychwstanie do wiecznej radości. □

Ks. inf. Stanisław Jeż
Rektor PMK
we Francji

Chrystus prawdziwie Zmartwychwstał!

Ja jestem Chrystusem, który śmierć zwyciężył; to Ja odniosłem zwycięstwo nad wrogiem, zdeptałem piekło, związałem mocarza, a człowieka wyniosłem na wysokości niebieskie. (z homilii Melitona z Sardes, biskupa)

**Drodzy Bracia i Siostry, Polacy żyjący na emigracji!
Czcigodni Kapłani i Osoby życia konsekrowanego!**

Łącząc się duchowo w przeżywaniu tajemnicy zmartwychwstania Pańskiego, składam każdemu z Was z osobna oraz wszystkim wspólnotom – rodzinnym, parafialnym, zakonnym, kapłańskim, ośrodkom duszpasterskim – serdeczne życzenia wielkanocne.

Niech dar upragnionego pokoju, pierwszy dar Zmartwychwstania, będzie z Wami wszystkimi! Niech bierze górę ponad wszystkimi niepokojami dnia codziennego i rozświetla nadzieją drogę

przyszłości, albowiem Chrystus prawdziwie zmartwychwstał! Niech obecność Zmartwychwstałego Pana stanie się dla Was skałą schronienia oraz źródłem niewyczerpanej ufności w moc dobra, które zawsze zwycięża.

Życzenia wspieram modlitwą i pasterskim błogosławieństwem. Alleluja! □

† Wiesław Lechowicz
Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji
Wielkanoc 2012

Telegram z... pustką?

Dla nas ta grobowa pustka jest, paradoksalnie, wypełnieniem się wiary i zwykłej, bardzo ludzkiej nadziei, bo jest zapowiedzią także i naszej wieczności, jest jej początkiem i perspektywą. Dopiero dzięki tej grobowej pustce życie

ludzkie nabiera prawdziwego sensu. Dla tych, którym wmówiono, że ich grób jest kresem, pustką i przekleństwem staje się samo życie, które poprzez niezrozumiałe przemijanie i narastającą się starość ma zmierzać nieuchronnie tylko do nicości. Tymczasem w naturze ludzkiej, w naturze każdego z nas tli się pragnienie przekroczenia śmierci, zapisane jest pręczyście nieśmiertelności. Człowiek marzy o tym, żeby być zawsze. A jednocześnie, z typową dla siebie, a może i diabelską przekorą, kolejne systemy filozoficzne i polityczne, całe nieraz cywilizacje i rewolucje próbowaly, i z uporem próbują nadal, zamknąć ludzkość w jej ziemskiej śmiertelności, zastępując perspektywę zmartwychwstania kolejnymi jakimiś powymyślanymi prawami człowieka i obywatela, niby-braterstwem, równością, a nawet wolnością... bez granic. Potem, kiedy rewolucje przemijają, z nową determinacją całe narody i społeczeństwa zaczynają od nowa poszukiwać tego pustego Grobu, który nadaje sens naszemu istnieniu. Radosnego Alleluja! P.O.

-NAJPIERW KAZALI POWIEKSZYĆ KLATKI DLA KUR. TERAZ PRZYSZŁA DOKRETYWA Z BRUKSELI O MINIMALNYCH WYMIARACH KOSZYKA NA ŚWIECONE...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- Świata wielkanocnego poranka – str. 5
- Les tombeaux du Christ – str. 10
- Pisanki – str. 11
- Na szczęście nieprzejednana – str. 12
- Walka z symbolami – str. 13

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Co za noc!

Marcin Jakimowicz (Gość Niedzielny)

Dlaczego ta noc różni się od wszystkich innych? – Rozmowa z ks. bp. prof. Grzegorzem Rysiem

Marcin Jakimowicz: Dlaczego tuż po Zmartwychwstaniu czuwająca jak pies przy grobie Maria Magdalena myli Jezusa z ogrodnikiem, a uczniowie idący do Emaus przekonują, że jest „jedynym, który nie wie”?

Ks. bp Grzegorz Ryś: Trzeba pamiętać o tym, że wzrok w Piśmie Świętym jest zawsze znakiem wiary. To nam pokazuje jasno, że Zmartwychwstanie jest ścisłą prawdą wiary. Podkreśla to jeszcze mocniej symbolika nocy: Chrystus zmartwychwstał, gdy „jeszcze było ciemno”. Zmartwychwstania nikt nie widział. Chrystus zmartwychwstając, nie wchodzi w to samo życie co poprzednio. Wchodzi w życie Boga. Zmartwychwstanie nie jest takim wydarzeniem jak na przykład wskrzeszenie Łazarza, córki Jaira czy młodzieńca z Nain. Byłaby to

oczywista oczywistość: można by to z nimi pogadać, dotknąć, nakarmić. Jezus też pozwala się dotknąć i nakarmić, ale On żyje już życiem Boga, czyli życiem wiecznym. To można przyjąć tylko wiarą.

Czy zdarzyło się Księdzu Biskupowi minąć człowieka, doświadczenia, wydarzenia i dopiero po pewnym czasie złapać się za głowę: przecież tam był Pan! Ile razy przechodzimy przez doświadczenie pasyjne, czyli doświadczenie krzyża, Boga widzimy zawsze po czasie. Nigdy nie widzi się Go w tym momencie. Trzeba odczekać. Rozpoznaje się Go później. Mocno zderzyłem się z prawdą o Zmartwychwstaniu w czasie pierw-

szej pielgrzymki do Ziemi Świętej. Spędzałem długie godziny w Grobie Pańskim w takim bezradnym poczuciu, że niczego nie odkrywam.

Ciąg dalszy na str. 6

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 10, 34a. 37-43

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Gdy Piotr przybył do domu centuriona w Cezarei, przemówił: „Wiecie, co się działo w całej Judei, począwszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. Znacie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co zdziałał w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie. Jego to zabili, zawiesiwszy na drzewie. Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu. On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umartwych. Wszyscy prorocy świadczą o tym, że każdy, kto w Niego wierzy, w Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów”.

DRUGIE CZYTANIE

Kol 3, 1-4

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Koloosan

Bracia: Jeśliście razem z Chrystusem powstałi z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus zasiadając po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście bowiem i wasze życie ukryte jest z Chrystusem w Bogu. Gdy się ukáže Chrystus, nasze życie, wtedy i wy razem z Nim ukazecie się w chwale.

EWANGELIA

J 20, 1-9

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udała się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Pobiegnęła więc i przybyła do Szymona Piotra i do drugiego ucznia, którego Jezus miłował, i rzekła do nich: „Zabrano Pana z grobu i nie wiemy, gdzie Go położono”. Wyszedł, więc Piotr i ów drugi uczeń i szli do grobu. Bieгли oni obydwoj razem, lecz ów drugi uczeń

fot. K. Nowosielska-Augustyniak

wyprzedził Piotra i przybył pierwszy do grobu. A kiedy się nachylił, zobaczył leżące płótna, jednakże nie wszedł do środka. Nadszedł potem także Szymon Piotr, idący za nim. Wszedł on do wnętrza grobu i ujrzał leżące płótna oraz chustę, która była na Jego głowie, leżącą nie razem z płótnami, ale oddzielnie zwiniętą na jednym miejscu. Wtedy wszedł do wnętrza także i ów drugi uczeń, który przybył pierwszy do grobu. Ujrzał i uwierzył. Dotąd bowiem nie rozumieli jeszcze Pisma, które mówi, że On ma powstać z martwych. □

LITURGIA SŁOWA

Niedziela Miłosierdzia Bożego

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 4, 32-35

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących. Żaden nie nazywał swoim tego, co posiadał, ale wszystko mieli wspólne. Apostołowie z wielką mocą świadczyli o zmartwychwstaniu Pana Jezusa, a wszyscy mieli wielką łaskę. Nikt z nich nie cierpiał niedostatku, bo właściciele pól albo domów sprzedawali je i przynosili pieniądze ze sprzedaży, i składali je u stóp apostołów. Każdemu też rozdzielano według potrzeby.

DRUGIE CZYTANIE

1 J 5, 1-6

Czytanie z Pierwszego Listu św. Jana Apostoła

Najmilsi: Każdy, kto wierzy, że Jezus jest Mesjaszem, z Boga się narodził i każdy miłujący Tego, który dał życie, miłuje również tego, który życie od Niego otrzymał. Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy miłujemy Boga i wypełniamy Jego przykazania, albowiem miłość względem Boga polega na spełnianiu Jego przykazań, a przykazania Jego nie są ciężkie. Wszystko, bowiem, co z Boga zrodzone, zwycięża świat, tym właśnie zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara. A kto zwycięża świat, jeśli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? Jezus Chrystus jest Tym, który przyszedł przez wodę i krew, i Ducha, nie tylko w wodzie, lecz w wodzie i we krwi. Duch daje świadectwo, bo Duch jest prawdą.

EWANGELIA

J 20, 19-31

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Było to wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia. Tam, gdzie

przebywali uczniowie, drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami. Jezus wszedł, stanął pośrodku i rzekł do nich: „Pokój wam!”. A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się, zatem uczniowie, ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszczicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”. Ale Tomasz, jeden z Dwunastu, zwany Didymos, nie był razem z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Inni, więc uczniowie mówili do niego: „Widzieliśmy Pana!”. Ale on rzekł do nich: „Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ i nie włożę palca mego w miejsce gwoździ, i nie włożę ręki mojej do boku Jego, nie uwierzę”. A po ośmiu dniach, kiedy uczniowie Jego byli znowu wewnątrz domu i Tomasz z nimi, Jezus przyszedł mimo drzwi zamkniętych, stanął pośrodku i rzekł: „Pokój wam!”. Następnie rzekł do Tomasza: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włoż ją do mego boku, i nie bądź niedowiarkiem, lecz wierzącym”. Tomasz Mu odpowiedział: „Pan mój i Bóg mój!”. Powiedział mu Jezus: „Uwierzyłeś, bo Mnie ujrzawszy; błogostawieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. I wiele innych znaków, których nie zapisano w tej księdze, uczynił Jezus wobec uczniów. Te zaś zapisano, abyście wierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc, mieli życie w imię Jego. □

Światło wielkanocnego poranka

Bp Mieczysław Cisto

W wydarzeniu Golgoty: pełnili się za powieści proroków m.in. Jeremiasza, a jeszcze ujrzą j Izci jaszca, który o ciei piątym Studze – figurze Chrystusa – pisze: „On był przebitý za grzechy nasze, zdłptany za nasze w ystł pki. (...) Dręczony był, ale poddał się i nie otworzył ust swoich, jak baranek na rzeź prowadzony...” (Iz 53, 5r.). Sam Jezus za powiada uczniom, że „Syn Człowieczy musi wiele ciei pieć, że będzie odrzucony (...); że będzie zabity, ale po trzech dniach zmartwychwstanie” (Mk 8, 31). Tak też będzie nauczał święty Paweł, „że Chrystus umarł – zgodnie z Pismem – za nasze grzechy, że został pogrzebany, że zmartwychwstał trzeciego dnia, zgodnie z Pismem: i że ukazał się Kłfasowi, a potem Dwinastu” (1 Kor 15, 3–4).

Zapowiedź śmierci Chrystusa trudna jest do przyjęcia przez Apostołów. Wiemy, jak reaguje Piotr: „Panie, niech Cię Bóg broni! Nie przyjdzie to nigdy na Ciebie” (Mt 16, 22). W innym miejscu Apostoł zapowiada gotowość do oddania swego życia w obronie Jezusa. W Ogrójcu próbuje tej obrony mieczem. Jednak Chrystus, przyjmując wolę Ojca, składa siebie w ofierze Krzyża, bo taka jest cena naszego zbawienia. Staje się On naszą Paschą – Ofiarą, aby się wypełniło Pismo, jak wyjaśnia uczniom z Emaus: „O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swojej chwały?” (Łk 24, 25).

Spełniła się zapowiedź śmierci i zmartwychwstania Jezusa. Świadcami tego faktu stają się Apostołowie. To ich Chrystus wybrał na świadków Jego życia, nauczania, cudów, a przede wszystkim – zmartwychwstania. Posyła ich na cały świat, aby głosili Dobrą Nowinę o zbawieniu i sprawowali sakramentalne znaki łaski.

Czy możemy uwierzyć świadectwu Apostołów? Przede wszystkim pamiętamy, jak zachowali się oni w chwili Męki Chrystusa. Otóż, oprócz najmłodszego, wszyscy opuścili Mistrza: Judasz Go sprzedał, Piotr się zaparł, inni puciekali. Lęk okazał się silniejszy niż wszystkie składane obietnice oddania życia za Jezusa. Teraz runęły wszystkie ich doraźne nadzieje, pokładane w Tym, który „był potężny w słowie i w czynie”, a przecież oni „się spodziewali”, że Mesjasz wyzwoli naród i zabezpieczy ich osobisty los: zdrowie, życie, potrzeby materialne. Tymczasem On dał się ukrzyżować. Gdzie Jego boska moc? Potrzeba było tego wielkiego oczyszczenia intencji! Przecież wciąż są tylko ludźmi, potrzebują znaku. Tym znakiem staje się zmartwychwstanie – znakiem dla wszystkich, także dla niedowierzającego Tomasza. Teraz już wiedzą, że trzeba – jak Jezus – dźwigać krzyż. A kiedy trzeba będzie, także oddać swoje życie. I tak się stanie. Po kolei pójdą na śmierć męczeńską, oprócz tego spod Krzyża na Golgocie.

Gdyby Apostołowie nie spotkali Zmartwychwstałego, czy poszliby na krańce świata, opuszczając swoje domy w stoniecznej Galilei, przyjaciół i spokojne życie? Czy rozproszeni na obcej ziemi oddaliby swoje życie w męczeńskiej śmierci? Odpowiedź jest prosta: nikt przy zdrowych zmysłach nie oddaje swego życia za kłamstwo; nawet gdyby chcieli się umówić, że spotkali Go żywego,

o co do dziś oskarżają ich „negacjoniści” faktu zmartwychwstania Jezusa... Poprzez męczeństwo Apostołowie są dla nas wiarygodnymi świadkami zmartwychwstania.

Światło wielkanocnego poranka oczyszcza naszą wiarę z naszych wytęcznie doraźnych nadziei pokładanych w Chrystusie. On nas prowadzi przez życie, także wówczas, gdy staje się ono drogą krzyżową, ku naszemu ostatecznemu przeznaczeniu, którym jest Dom Ojca. Z Nim nasze życie staje się wielkanocną Paschą, poprzez radość z posiadanej wiary, radość ze zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią, radość z poczucia sensu Krzyża. Niech nas krzepią słowa Poety w sutannie: „Wielka Noc to wielka ciemność, ciemność ludzkiej rozpacz, ludzkiej wątpliwości, ludzkiego smutku i płaczu. Mówią, że w Wielką Noc tylko Matka wierzyła w zmartwychwstanie, bo pierwszy episkopat w ogóle stracił wiarę. Właśnie wtedy, kiedy ludzi ogarnęła tak wielka ciemność, gdy wszystko się załamało – Bóg okazał swą moc i potęgę: Jezus zmartwychwstał. Odtąd nie ma już sensu ludzka rozpacz, że zło jest silniejsze od dobra” (J. Twardowski).

Wyznajmy z pokorą Tomasza: „Pan mój i Bóg mój”, ze skrucą i tęgą Piotra: „Panie Ty wiesz, że Cię kocham, Ty wszystko wiesz”. Wraz z kobietami od grobu nieśmy wielkanocną wieść: „Chrystus żyje, idzie nam na spotkanie”. □

RADOM | „Bogu dziękujemy za gorliwego duszpasterza” – powiedział bp Henryk Tomasik, obecny ordynariusz diecezji radomskiej, wspominając zmarłego bp Edwarda Materskiego. Pierwszy ordynariusz diecezji radomskiej zmarł w wieku 89 lat. Uroczystości żałobne odbyły się 28 marca w Wyższym Seminarium Duchownym w Radomiu. Następnie w radomskiej katedrze odprawiona została Msza św. za duszę śp. bp. Materskiego. Został on pochowany w Radomiu na cmentarzu przy ul. Limanowskiego.

PELPLIN | Ks. dr hab. Wiesław Śmigiel, kierownik Katedry Teologii Pastoralnej Szczegółowej KUL, został biskupem pomocniczym diecezji Pelplińskiej. Nominację Nuncjatury Apostolskiej odczytał bp diecezjalny Jan Bernard Szłaga w bazylice katedralnej w Pelplinie 25 marca przed rozpoczęciem Mszy św. celebrowanej z okazji XX-lecia diecezji Pelplińskiej.

PARYŻ | Islamska społeczność we Francji ewoluuje w niebezpiecznym kierunku. Choć większość muzułmanów chce żyć w pokoju, to jednak w młodych pokoleniach górę bierze islamska ideologia.

Takiego zdania jest ks. Christoph Roucou, odpowiedzialny we francuskim episkopacie za relacje z islamem. Zdaniem przedstawiciela episkopatu ds. islamu, we Francji nie powiodła się integracja muzułmanów. Ich liczba sięga obecnie 5 mln; 60% ma francuskie obywatelstwo, ale młode pokolenia nie utożsamiają się z francuskim społeczeństwem, poszukując swej tożsamości właśnie w islamie i to niekiedy radykalnym. Ks. Roucou przyznaje, że Francja żyje dziś w atmosferze strachu, a islamski terrorizm z prawdziwym Bogiem nie ma nic wspólnego, jest religijną perwersją. Apeluje jednak o wzmożenie dialogu i walkę z ignorancją, na której bazują islamscy. **LUBLIANA** | Słoweńcom udało się zablokować ustawę zezwalającą homoseksualistom na adopcję dzieci. Rozstrzygnięto to referendum z 25 marca. Adopcję dla gejów przeforsował poprzedni lewicowy parlament. W lutym organizacje prorodzinne zebrały wymaganą liczbę podpisów, by kontrowersyjna ustawa została poddana pod głosowanie wszystkich obywateli. W obronie prawa dziecka do normalnej rodziny opowiedziało się 55% głosujących. □

Co za noc!*ciąg dalszy ze str. 3*

Przyleciałem kawał drogi do najważniejszego miejsca na ziemi i... nic. Cisza, pustka. Przynajmniej tak mi się zdawało. I wówczas przeczytałem Ewangelię; Czemu szukasz żywego wśród umarłych? Nie ma Go tutaj!

Trudno nam uwierzyć na słowo. Przed Całunem w Turynie ustały się długie kolejki. Ludzie zapisywali się pół roku wcześniej. Coraz większe tłumy zjeżdżają do Manoppello. Musimy dotknąć kawałka szmatki, mieć w ręce dowód?

To, że ktoś dotknie Całunu czy Chusty w Manoppello nie da mu tej wiary, do której wzywa nas Jezus w Ewangelii. Bo ta wiara jest zawierzeniem Bogu na słowo. W ciemno. Każdy z nas chciałby wiedzieć, jak było z tym Zmartwychwstaniem. A to nie jest istotne, jak to było. Ważne jest to, co to znaczy dla mnie. Czy ja doświadczam Chrystusa żyjącego we mnie. To naprawdę znaczy więcej niż stwierdzenie przed Całunem: „Wierzę, że Jezus wstał z grobu”. No dobrze, a co dalej? Czy za tym idzie zawierzenie Jezusowi „na słowo” w to, że ci, którzy płaczą, są ubodzy, prześladowani, cisi, są błogostawieni czyli szczęśliwi? Że to Boży pomysł na szczęście? Gdybyśmy potrzebowali wiedzieć, w jaki sposób Jezus zmartwychwstał, to On by nam o tym powiedział. Widoczne to nie jest aż tak ważne.

Dlaczego Maria Magdalena słyszy w ogrodzie „Noli me tangere”. Nie zatrzymuj mnie. Czy człowiek ma moc zatrzymania samego Boga?

Słyszy dosłownie „nie dotykaj mnie”. Może to są słowa „nie zatrzymuj mnie” z dopiskiem „dla siebie”? Może brzmiały one tak: „Idź, jesteś postana. Biegnij do uczniów”. Nie chodzi teraz o to, by rozkoszować się przeżywaniem wiary, tylko biec z nowiną do innych.

Nawet jeśli nie uwierzą?

Nawet jeśli nie uwierzą. Ta historia świetnie pokazuje, że przekaz wiary w Kościele nie dokonuje się tylko w jedną stronę. To nie jest tak, że po jednej stronie są tylko apostołowie, którzy głoszą, a po drugiej owieczki, które pokornie słuchają. To działa w obie strony. Nie ma wiary apostołów bez wiary owiec.

Apostołowie nie uwierzyli ani kobietom, ani uczniom wracającym z Emaus. To nie podcina nam skrzydeł? Jak świat może uwierzyć nam, szaraczkom?

Nie. To niczego nie podcina, ale ustawia właściwie rzeczywistość. Wiara jest łaską. Wiara jest na słowo, nie na dowód. Jezus mówi wyraźnie: „Błogostawieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. Wierzę Bogu na słowo, nie szukam namacalnych dowodów. Pamiętajmy, że w końcu jesteśmy jednak zderzeni ze świadectwem apostołów, którzy mówią, że widzieli Go żywego. I wierzymy temu, co mówi nam Kościół: że On żyje, dotyka, jest mocny, działa, uzdrawia, nie należy do przeszłości.

Joseph von Führich – Droga do Emmaus

Kiedy zatraciliśmy zdolność świętowania Zmartwychwstania? Kiedy Msza rezurekcyjna przestała być uczta?

W uproszczeniu można powiedzieć tak: gdy Kościół stał się masowy, stał się Kościołem barbarzyńców, Komunia św. częsta i powszechna powoli zanikała. Kiedyś zadałem sobie jednak trud i wyszukałem mnóstwo średniowiecznych tekstów świadczących o tym, że idea częstej Komunii żyła. Pamiętajmy o tym, że człowiek średniowieczny miał ogromne poczucie grzechu, niegodności stania przed Bogiem. Element pokutny nasuwał się jako pierwszy i przestaniał radość świętowania.

Ojciec Wojciech Ziótek opowiada o jednym z portugalskich jezuitów, który przed wiekami sprzedał ostatni egzemplarz Biblii, by w Noc Paschy kupić wino dla swych współbraci. Cieszymy się, Jezus zmartwychwstał!

Intuicje paschalne były bardzo głębokie. Kościół średniowieczny trzymał się starej tradycji, że Wielki Czwartek jest dniem rozgrzeszenia, czyli... zmartwychwstawania w indywidualnym wymiarze. Pierwsze misteria powstające obok liturgii (pamiętajmy, że uczestniczą w niej ludzie, którzy jej nie rozumieją i chłoną jakiś zamknięty dla nich kod łacińskich słów i znaków) to sztuki o Zmartwychwstaniu, Misteria paschalne. Barwne opowieści o kobietach, które idą do grobu, rozmawiają z aniołem... Pierwsze nasze polskie pieśni to opowieści o Zmartwychwstaniu. I niezwykle ważna rzecz: to właśnie w noc Paschy Kościół udzielał sakramentu chrztu. To była bardzo stara intuicja, potem, niestety, zapuszczona. Na pewno jeszcze Mieszko I był chrzczony w noc Zmartwychwstania. Dzięki temu można ustalić datę tego chrztu na 14 kwietnia.

Dlaczego chrzczono właśnie w noc Paschy?

To jest to, co nas najbardziej interesuje w Zmartwychwstaniu. I kryje się też w tym odpowiedź, dlaczego nie potrafimy już cieszyć się i świętować. Najstarsze teksty o Zmartwychwstaniu znajdujemy u Pawła, w Pierwszym Liście do Koryntian: „Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy”. Doświadczeniem Zmartwychwstania dla człowieka jest wyjście z grzechu do życia w Bogu. Pierwszym doświadczeniem tego przejścia, tej Paschy jest chrzest.

„Zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli”. Czy można mówić wiarygodnie o Zmartwychwstaniu, jeśli w swoim życiu nie doświadczyło się dotknięcia śmierci?

Jednym z pierwszych kluczowych tekstów, jakie starożytny Kościół dawał do czytania katechumenom, był fragment o wskrzeszeniu Łazarza. To był klucz, skrutynium, pewnego rodzaju test. Kto się z tym tekstem nie zmierzy, nie nadaje się do chrztu. A tekst mówi wyraźnie: jesteś trupem, który odzyskuje życie za cenę śmierci Jezusa, który... zastępuje cię w twym własnym grobie. Jak ktoś nie widzi w sobie trupa i nie widzi, że życie zostaje mu подарowane za cenę śmierci samego Boga, to nie nadaje się do chrztu. Ten tekst pokazuje nam też coś ważnego o Bogu. O Bogu, który spóźnia się na pogrzeb przyjaciela. Łazarz umiera, a Jezus z premedytacją odczekuje spokojnie dwa dni. Przyszedł cztery dni po pogrzebie. Jak na przyjaciela to dość dziwne zachowanie... Ale co nam pokazuje ten tekst? To, że Bóg ma zdolność przeprowadzenia nas przez śmierć.

Czemu to trwa kilka dni? Cztery – w przypadku Łazarza, trzy – w historii Jezusa. Czemu to nie dokonuje się momentalnie, jak pstryknięcie palcami?

Każdy ma inne doświadczenie, ale w moim wypadku to nieraz muszę odczekać o wiele dłużej niż cztery dni, by się w końcu wygramolić z tego grobu. Pan Bóg umie czekać. W przeciwieństwie do nas. (...)

Marcin Jakimowicz (Gość Niedzielny)

Śniadanie Wielkanocne w naszym domu

Głowa rodziny rozpoczyna modlitwę: W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. **Wszyscy odpowiadamy:** Amen. **Następnie odmawia modlitwę:** Panie Jezu Chryste, zasiądź między nami i udziel nam radości Twego Zmartwychwstania, a stół nasz niech będzie znakiem pojednania. Alleluja! Alleluja!

Następnie ojciec lub ktoś z członków rodziny czyta fragment Ewangelii: Czytanie z Ewangelii Św. Łukasza: „A gdy rozmawiali

o tym, co się stało, Jezus sam stanął pośród nich i rzeki do nich: „Pokój wam”. Zatrwonionym i wylęktym zdawało się, że widzą ducha. Lecz On rzekł do nich: „Czemu jesteście zmieszani i dlaczego wątpliwości budzą się w waszych sercach? Popatrzcie na moje ręce i nogi: to Ja jestem. Dotknijcie się Mnie i przekonajcie: duch nie ma ciała ani kości, jak widzicie, że Ja mam”. Przy tych słowach pokazał im swoje ręce i nogi. Lecz gdy oni z radości jeszcze nie wierzyli i pełni byli zdumienia, rzekł do nich: „Macie tu coś do jedzenia?” Oni podali Mu kawałek pieczonej ryby. Wziął i jadł wobec nich” (Łk 24, 36–43).

Następnie mówi: Do Chrystusa, który pokonał śmierć i zmartwychwstając otworzył nam bramy wieczności, zanieśmy nasze modlitwy:

1. Panie Jezu Zmartwychwstały, udziel naszej rodzinie daru miłości zgody i pokoju. Ciebie prosimy. Wystuchaj nas Panie.
2. Panie Jezu Zmartwychwstały, obdarz szczęściem przyjaciół naszej rodziny i wszystkich, którzy nam pomagają. Ciebie prosimy.
3. Panie Jezu Zmartwychwstały, obdarz dobrym zdrowiem wszystkich chorych i cierpiących w naszej rodzinie. Ciebie prosimy.
4. Panie Jezu Zmartwychwstały, obdarz radością wszystkich samot-

foto: K. Nowosielska - Augustyniak

nych i smutnych tego poranka, a zwłaszcza tych przebywających poza granicami swojej Ojczyzny. Ciebie prosimy.

5. Panie Jezu Zmartwychwstały, oddal od naszej rodziny wszystkich naszych wrogów i nieprzyjaciół, aby nie wyrządzili nam żadnej krzywdy i szkody. Ciebie prosimy.

6. Panie Jezu Zmartwychwstały, uchron naszą rodzinę od kłótni, sporów i nienawiści i daj, abyśmy zawsze umieli sobie przebaczyć. Ciebie prosimy.

7. Panie Jezu Zmartwychwstały, błogostaw naszej rodzinie i opiekuj się nami podczas naszych codzienności. Ciebie prosimy.

8. Panie Jezu Zmartwychwstały, obdarz chwałą zmartwychwstania wszystkich naszych zmarłych... krewnych, bliskich i znajomych Ciebie prosimy.

Wszyscy: Ojciec nasz...

Modlitwa przed posiłkiem:

Panie Jezu Chryste, Ty w dzień przed swoją męką i śmiercią polecieś uczniom przygotować paschalną wieczerzę; w dzień Zmartwychwstania przyjąłeś zaproszenie dwóch uczniów i zasiadłeś z nimi do

stołu, a późnym wieczorem przyszedłeś do jedenastu Apostołów, by spożyć z nimi posiłek. Prosimy Cię, daj nam z wiarą przeżywać Twoją obecność w naszej rodzinie podczas świątecznych posiłków w dzień Twojego zwycięstwa, abyśmy mogli się radować z udziału w Twoim życiu i zmartwychwstaniu. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Składamy sobie życzenia, w czasie których dzielimy się jajkiem – symbolem życia. □

Przewodnik wielkanocny

W Polsce szczególnie ważna stała się tradycja Rezurekcyj, czyli proce. jej ku czci Zmartwychwstania Chrystusa, sprawowanej z reguły w Niedzielę wcześniej rano, przed pierwszą Mszą św. W niektórych kościołach proce. ja ta jednak odbywa się bez pośrednio po Wigilii Paschalnej, gdyż to właśnie Wigilia Paschalna jest głównym momentem celebracji Zmartwychwstania Chrystusa.

Niedziela Zmartwychwstania

Procesja rezurekcyjna rozpoczyna się od wystawienia Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim, co jest znakiem powstania Chrystusa z grobu. Kapłan w krótkich słowach wprowadza w sens procesji, będącej obwieszczeniem światu radości zmartwychwstania i zaproszeniem do udziału w niej. Na czele procesji niesiony jest krzyż, na którym jest zawieszona stuła koloru czerwonego

(purpury jest symbolem zwycięstwa), a za krzyżem figura Chrystusa Zmartwychwstałego. Jeśli warunki pozwalają, procesja trzy razy okrąży kościół, a po powrocie do niego następuje błogostawieństwo Najświętszym Sakramentem. Krzyż z czerwoną stułą oraz figurę Chrystusa Zmartwychwstałego stawia się obok ołtarza.

Jeśli procesja rezurekcyjna ma miejsce rano, to w Mszy św., sprawowanej bezpośrednio po procesji, opuszcza się część obrzędów wstępnych (znak krzyża, pozdrowienie, akt pokuty), śpiewa się hymn „Chwała” i następuje kolekta, akcentująca nasze zmartwychwstanie do nowego życia razem z Chrystusem. Wszystkie czytania biblijne mówią o zmartwychwstaniu. Pierwsze czytanie z Dziejów Apostolskich (Dz 10, 34a. 37–43) to kerygmat Piotra o zmartwychwstaniu Chrystusa. Apostołowie są świadkami Zmartwychwstałego i ogłaszają odpuszczenie grzechów w Jego imię. Drugie czytanie, pochodzące z Listu św. Pawła do Kolosan (Kol 3, 1–4),

mówi z kolei o naszym zmartwychwstaniu razem z Chrystusem. Alternatywnym drugim czytaniem jest z Kor 5, 6b–8 o Chrystusie, który jest naszą Paschą. Po drugim czytaniu, przed Alleluja, śpiewa się sekwencję „Victimae paschali laudes” („Niech w święto radosne Paschalnej Ofiary”), będącą proklamacją zwycięstwa życia nad śmiercią przez zmartwychwstanie Chrystusa. Ewangelia Mszy w Niedzielę Wielkanocną zawiera opowiadanie o Apostołach przy pustym grobie (J 20, 1–9). „Umiłowany uczeń”, (czyli prawdopodobnie sam św. Jan) uwierzył w zmartwychwstanie Chrystusa, nie widząc Go jeszcze na własne oczy.

Oktawa Wielkanocna – Poniedziałek Wielkanocny

Od Niedzieli Wielkanocnej przez całą Oktawę, łącznie z drugim dniem świąt wielkanocnych, stosuje się prefację Wielkanocną, proklamującą Chrystusa, prawdziwego Baranka, gładzącego grzechy świata, który „przez swoją śmierć zniweczył śmierć naszą, a zmartwychwstając przywrócił nam życie”. Pozostałe modlitwy mszalne (Modlitwa nad darami, Modlitwa po Komunii) mówią o naszym udziale w życiu Chrystusa przez Eucharystię. Na końcu Mszy św. stosuje się uroczystą formułę rozestania, z dodanym podwójnym Alleluja. □

Jezus Zmartwychwstał!

Życzenia wielkanocne ks. abpa Józefa Kowalczyka, Metry polity Gnieźnieńskiego i Prymasa Polski, dla Polonii

Drodzy Bracia i Siostry, Rodacy żyjący poza granicami Ojczyzny – Rzeczypospolitej Polskiej!

Zbliżająca się Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego i poprzedzające te największe święta w roku liturgicznym Triduum Sacrum usposabiają mnie do skierowania do Was życzliwych myśli i wyrazów duchowej bliskości. Święta te przecież zbliżają nas wszystkich do siebie i do Zmartwychwstałego Chrystusa, który zwyciężył śmierć.

Kiedy w wielkanocny poranek Maria Magdalena szła do grobu Jezusa, chciała tylko dopełnić obrzęd pochówku, którego dwa dni wcześniej dokonano w pośpiechu, tuż przed szabatem. Chciała namaszczyć martwe ciało swojego Pana. To, co

zastała przy grobie, wprawilo ją w popłoch. Kamień był odsunięty. Przestraszyła się tak bardzo, że, nie zajrzawszy do wnętrza grobu, pobiegła po Piotra i Jana. Uczniowie przybiegli i tam, gdzie spodziewali się zastać śmierć, spotkali pełnię życia. Jezus Zmartwychwstał!

Jakże często w naszym życiu mamy wrażenie, że spotkać nas może tylko zło i śmierć. Spotęceństwa, w których żyjemy, przesiąknięte są konsumpcjonizmem tak bardzo, że nie ma w nich miejsca na Boga. Tymczasem Bóg nie wycofał się ze świata. Tam, gdzie najmniej spodziewamy się go zobaczyć, staje pośród nas i powtarza: „Nie bójcie się, Ja Jestem!”

Nie bójcie się, drogie Siostry i Bracia, bo Jezus Zmartwychwstał! Od tej chwili

Cimabue – Zmartwychwstanie

niczego już nie musimy się bać! On jest pośród nas wszędzie, gdziekolwiek pójdziemy: jest w naszych cierpieniach i chorobach, w naszej nauce, naszej pracy i naszych rodzinach. On jest z nami wszędzie, dźwigając nasz ból i objawiając, że

Z KRAJU

- Z okazji Dni Świętości Życia w wielu miastach tysiące osób brało udział w marszach obrony życia, pielgrzymkach, modlitwach, duchowych adopcjach, konferencjach naukowych i dyskusjach.
- Prezydent RFN, Gauck spotkał się w Warszawie z prezydentem Komorowskim i premierem Tuskiem. Była to jego pierwsza podróż zagraniczną.
- Ukraina i Polska są przygotowane do przeprowadzenia Euro 2012 – zapewnił premier Tusk po spotkaniu z szefem ukraińskiego rządu Azarowem. Tusk z Azarowem rozmawiali w Warszawie też o współpracy Ukrainy z Unią Europejską, m.in. o umowie stowarzyszeniowej, stosunkach dwustronnych i współpracy gospodarczej. Ukraińskiego premiera przyjął także prezydent Komorowski.
- Trwał spór w sprawie emerytur PSL z Platformą. W koalicji trzeczyszcy, ale widoki na rozpad są niewielkie. Pawlaka czekają wybory prezesa partii, a pozbawienie działaczy PSL rządowych stanowisk oznaczałoby jego klęskę.
- Klub PIS złożył w Sejmie pakiet projektów alternatywnych ustaw dla rządowych planów reformy emerytalnej.
- Prawica Rzeczypospolitej Marka Jurka oraz Prawo i Sprawiedliwość podpisały porozumienie o współpracy. Obydwie partie wystartują w wyborach ze wspólnej listy.
- Rozpoczynamy drogę ku zwycięstwu polskiej prawicy – stwierdził Ziobro na kongresie, który zmienił status jego ugrupowania. „Solidarna Polska” jest teraz partią polityczną. Ziobro został jej przewodniczącym, we władzach znalazł się także Ludwik Dorn.
- Komisja Majątkowa, która zwracała Kościołowi majątek zabrowany przez komunistów niezgodnie z peerelowskim prawem, oddała ok. 66 tysięcy hektarów ziemi (ze 170 tys. zabranych), wyptała 143 mln zł rekompensat i zwróciła niemal 500 budynków. Jest wśród nich 45 budynków sakralnych oraz 26 szkół, 19 szpitali, 9 przedszkoli, 8 domów dziecka, 10 domów pomocy społecznej. W odzyskanych budynkach Kościół prowadzi głównie

szpitale, szkoły, ośrodki dla niepełnosprawnych i uzależnionych.

- Prezes PIS Kaczyński i politycy tej partii odwiedzili związkowców pikietujących przed kancelarią premiera. Protestujący pod URM nie godzą się na podniesienie wieku emerytalnego.
- Postowic Prawa i Sprawiedliwości oburzeni ostatnimi działaniami rządu wobec Kościoła katolickiego założyli parlamentarny zespół przeciwdziałania ateizacji. Jego pierwszą inicjatywą będzie organizacja manifestacji przeciwko dyskryminacji ludzi wierzących – 21 kwietnia w Warszawie.
- Postanka PIS, Pawłowicz zarzuciła w medialnej dyskusji feministce Kazimierze Szczuce brak „uczuć wyższych”. Ta oznajmiła w odpowiedzi: „policzę się z panią na korytarzu”. Feministki rzeczywiście trudno już odróżnić od facetów.
- Rząd Tuska zlikwidował urząd ds. wykluczonych. Potwierdziło się, że ów urząd utworzono tylko po to, by zatrudnić i nagrodzić Artukowicza, który przeszedł z SLD do PO. Kiedy Artukowicz został ministrem zdrowia, nagle okazało się, że „wykluczonych” już w Polsce nie ma...
- 25 marca minęło 35 lat od utworzenia drugiej, obok KOR, jawnie działającej antypeerelowskiej organizacji opozycyjnej – Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela – ROPCio.
- Prokurator Szeląg miał mówić wdowie po Przemysławie Gosiewskim, że dokonanie sekcji zwłok przez amerykańskiego specjalistę oznaczałoby ich zbezczeszczenie. Jak twierdzi, było widać, że to ze względu na Rosjan prokuratorzy obawiają się udzielić zgodę na udział w sekcji specjalisty z USA. Szef Naczelnej Prokuratury Wojskowej, płk Artymiak powiedział: „Rosja jest suwerennym państwem i, muszę pani to powiedzieć, mocarstwem” – relacjonowała senator Beata Gosiewska.
- Zniszczony w katastrofie smoleńskiej mundur gen. Kwiatkowskiego i inne pamiątki po zmarłym tragicznie dowódcy Sił Zbrojnych RP trafiły do sanktuarium na Jasnej Górze. Poszerzą zbiory kaplicy Martyrologii Narodu Polskiego.

- Przed kościołem św. Stanisława Kostki w Krakowie, gdzie trwa głodówka w obronie historii w szkołach, stanął namiot. Odbywają się w nim lekcje historii.
- Postowie Solidarnej Polski zapowiedzieli, że złożą w Sejmie projekt uchwały wzywającej premiera do rezygnacji z ograniczenia programu nauczania historii w szkołach.
- Wg Eurostatu Polska ma ujemne saldo obrotów z zagranicą. Wyniosło ono w ubiegłym roku aż 3,9 proc. PKB. Ekonomiści zwracają uwagę także na zwalnianie gospodarki, rosnące bezrobocie, deficyt handlowy i zadłużenie zagraniczne. Spada siła nabywcza, a Polacy oszczędzają głównie na ubraniach, książkach i lekach.
- Pod względem dzietności Polska spadnie w tym roku z 207. na 209. miejsce w rankingu obejmującym 222 kraje świata. Z dzietnością zaledwie 1,31 dziecka na kobietę zajmujemy trzynastą pozycję od końca.
- Prawo i Sprawiedliwość przedstawiło pakiet „Teraz Rodzina” zawierający m.in. takie rozwiązania jak ubezpieczenia w trakcie urlopu macierzyńskiego, współfinansowanie przez państwo żłobków i przedszkoli, a także wsparcie finansowe rodzin wielodzietnych.
- Na nowej liście leków refundowanych, która obowiązuje od 1 marca, Ministerstwo Zdrowia nadal nie uwzględniło wielu leków, które ratują pacjentom życie. Są natomiast na niej... środki antykoncepcyjne.
- Raport Państwowego Instytutu Geologicznego oszacował zasoby gazu łupkowego w Polsce na 346 do 768 mld m³ (opierając się jednak na odwiertach jeszcze z lat 50. i zastrzegając możliwość powiększenia prognozy nawet do 2 bln m³). Jest to dużo mniej od ocen amerykańskich (5,3 bln), ale wydobyć będzie i tak opłacalne. Przy okazji podano informację, że w polskich łupkach znajduje się też niemata ilość ropy naftowej. W USA wierce się ok. 5 tys. otworów rocznie, w Polsce od 2010 r. wywiercono 22, w 2012 r. ma ich powstać... 14. □

nie cierpienie i zło ma ostatnie słowo, ale On sam i jego Zwycięstwo. Podobnie jak Maria Magdalena, Piotr i Jan, tam, gdzie spodziewamy się spotkać już tylko śmierć – spotykamy Jezusa Zmartwychwstałego. On zwycięża!

Nikt lepiej niż Wy, drogie Siostry i Bracia pozostający na emigracji, nie rozumie tak bardzo, czym jest dom. Nikt tak jak wy nie potrafi tęsknić za domem i nie potrafi odczuwać bólu rozłąki z najbliższymi, z rodziną, z językiem, z krajem dzieciństwa. Również w tym bólu czeka na Was Zmartwychwstały Jezus Chrystus. Również tu, gdzie spodziewacie się tylko łez, czeka na Was pocieszenie.

„Kościół jest naszym domem” – styszymy w tym roku po wielokroć. Kościół jest Waszym domem i daje Wam, pozostającym na emigracji, poczucie zakorzenienia i łączności z Ojczyzną. Ale Kościół jest naszym domem w jeszcze innym, głębszym sensie. „Dążcie do tego, co w górze, nie do tego,

co na ziemi” – styszymy w wielkanocnym czytaniu. „Dążcie do tego, co w górze” – bo tam jest nasz wspólny, prawdziwy Dom, w którym będziemy przebywać na wieki. Kościół na ziemi jest niejako przedsiownikiem owego Wiecznego Domu, którym jest Królestwo Boże.

Trudno jest dążyć do czegoś, czego się nie widzi. Trudno jest dążyć do czegoś, za czym się nie tęskni. Właśnie Wy, kochani Bracia Emigranci, jesteście szczególnie powołani do tego, by świadczyć nam, pozostającym w domach o tym, czym jest prawdziwa tęsknota. Jesteście powołani do tego, by uczyć nas prawdziwego, gorliwego pragnienia powrotu do Domu – do Bożego Królestwa. To wszystko, co wydaje się Wam być trudnością i bólem, Wasza rozłąka i oddalenie, stają się w ten sposób miejscem spotkania z Bogiem i sposobem przeżywania świętości. W ten sposób znów, jak uczniowie w Jerozolimie, spotykamy życie tam, gdzie oczekiwaliśmy tylko śmierci.

Od kiedy Chrystus zmartwychwstał, nie należymy już do ziemi, nie należymy do grzechu. Jesteśmy Jego własnością, Jego dziećmi ocalonymi.

Jako Prymas Polski i duchowy opiekun Emigracji zapewniam Was o mojej modlitewnej pamięci przed tronem Jasnogórskiej Królowej Polski i u grobu Patrona naszej Ojczyzny – św. Wojciecha.

Życzę Wam, drodzy Rodacy, by Zmartwychwstały objawiał się w Waszym codziennym, często naznaczonym krzyżem, życiu. Życzę, byście potrafili dostrzegać Jego obecność zwłaszcza w tych przestrzeniach, które zdają się dziś być przed Bogiem zamknięte. Idźcie radośnie w świat i gościście, że Chrystus prawdziwie zmartwychwstał – bo to właśnie jest najpiękniejsza *dobra nowina*, jaką świat może dziś usłyszeć. □

† Józef Kowalczyk

Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

ZE ŚWIATA

- Benedykt XVI był bardzo gorąco przyjmowany w Meksyku. Na ulicach León i Guanajuato witany go tłumy wiernych. Z Meksyku Ojciec św. udał się na Kubę. Benedykt XVI powiedział w przemówieniu powitalnym po przybyciu na komunistyczną Kubę, że jako „pielgrzym miłosierdzia” będzie modlił się o to, by kraj ten podążał „ścieżkami sprawiedliwości, pokoju, wolności i pojednania”.
- Mitt Romney wygrał republikańskie prawyborcy w stanie Illinois. Głosowało na niego 47 proc. wyborców. W Luizjanie z wynikiem 49 proc. głosów wygrał natomiast Rick Santorum.
- Słoweńcy odrzucili w referendum możliwość zmian w kodeksie rodzinnym, które zrównywały w prawach związki homoseksualne z małżeństwami, w tym dawały im prawo do adopcji dzieci. Do urn poszło poniżej 30 procent wyborców. Prawie 60 proc. uczestników referendum sprzeciwiło się przyjęciu nowego kodeksu rodzinnego, który bez referendum chcieli narzucić miejscowi socjaldemokraci.
- Rocznica proklamowania Białoruskiej Republiki Ludowej była okazją do legalnych demonstracji opozycji w Mińsku. Po raz pierwszy Łukaszenko zgodził się w tym dniu na wiec.
- Głodujący opozycjonista Siarhiej Kawalenka, którego przymusowo podłączono do kroplówki w areszcie w Mińsku, został przeniesiony na... oddział psychiatryczny szpitala w Witebsku.
- Dawne majątki szlacheckie i magnackie na Białorusi są obecnie w dramatycznym stanie. Aby je ratować, Ministerstwo Kultury zamierza je wyprzedawać przez agencje nieruchomości. Zrujnowane pałace można kupić już za symboliczne 100 zł. Adresatami ofert są głównie... Rosjanie.
- Zaufanie do Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego jest w Czechach najniższe od 1994 r. Jeszcze w 2010 roku zaufanie do nich wyrażało 53 proc. ludzi, ale na początku 2012 roku spadło ono do rekordowego poziomu 37 proc.
- Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła uchwałę w sprawie uczczenia przypadającej w tym roku 120. rocznicy urodzin pisarza Brunona Schulza.

- Mieszkańcy Tallinna opowiedzieli się w referendum za bezpłatnym transportem publicznym. Propozycję, która od stycznia 2013 r. znosi opłaty za komunikację miejską w stolicy Estonii, poparło 75,5 proc. głosujących.
- Władze wietnamskie odmówiły wiz członkom delegacji Watykanu, która miała się udać do Wietnamu celem zebrania materiałów niezbędnych do przeprowadzenia procesu beatyfikacyjnego kardynała Francois Xaviera Van Thuana.
- O współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej, wymianie gospodarczej i majowym szczycie NATO rozmawiali w Budapeszcie prezydenci Polski i Węgier: Komorowski i Schmitt.
- Zamach stanu w Mali. Zbuntowani żołnierze przejęli kontrolę nad państwową telewizją, ogłosił rozwiązanie instytucji państwowych i zawieszenie konstytucji.
- Prezydent Federacji Rosyjskiej, Miedwiediew ponownie zażądał od USA gwarancji prawnych, że amerykański system obrony przeciwrakietowej w Europie nie będzie skierowany przeciwko Rosji.
- Podczas szczytu nuklearnego w Seulu mikrofony zarejestrowały ciekawą wymianę zdań pomiędzy prezydentami Rosji i USA. Obama: „we wszystkich tych sprawach, ale szczególnie w sprawie tarczy antyrakietowej, możemy to załatwić. Ale on musi mi dać trochę miejsca”. Miedwiediew: „Tak, rozumiem. Rozumiem, o co ci chodzi z tym miejscem?” Obama: „To moje ostatnie wybory. Po wyborach będę miał więcej swobody ruchu”. Miedwiediew: „Rozumiem. Przekażę to Władimirowi”. Chyba lepiej, żeby wybory w USA wygrał Republikanin...
- Władze USA wypłaciły po 50 tys. dolarów rodzinom ofiar zabitych 11 marca przez amerykańskiego sierżanta Roberta Balesa w prowincji Kandahar na południu Afganistanu. Sprawcy zamachów w Kandaharze postawiono siedemnaście zarzutów zabójstwa. Grozi mu kara śmierci.
- Izrael zerwał wszelkie kontakty z Radą Praw Człowieka ONZ w reakcji na wszczęcie przez Radę międzynarodowego śledztwa w sprawie osadnictwa

żydowskiego na okupowanym Zachodnim Brzegu Jordanu.

- Żołnierze syryjskich sił rządowych wtargnęli na terytorium Libanu, gdzie starli się z syryjskimi rebeliantami, którzy schronili się w sąsiednim kraju.
- Władze w Pekinie obiecują, że w ciągu trzech-pięciu lat przestaną pobierać organy od skazanych na śmierć. Teraz stanowią oni większość dawców.
- Dwudziestu jeden wietnamskich rybaków przetrzymują od początku marca chińskie władze. Wietnamczyków aresztowano na wodach wokół spornych wysp Morza Południowochińskiego.
- Nasila się kryzys we Wspólnocie Anglikańskiej. Konserwatyści i liberałom znów nie udało się osiągnąć porozumienia, co przybliży rozpad tego Kościoła.
- Nie dała rady Polska, nic nie wskórała nawet Bundeswehra. Wyższy Sąd Administracyjny w Greifswaldzie odrzucił skargę Bundeswehry. Niemiecka armia domagała się lepszego zabezpieczenia Gazociągu Północnego na odcinku przebiegającym przez poligon morski w Zatoce Pomorskiej.
- No i dożyliśmy „ciekawych czasów”. W Portugalii wracają do łask... lampy naftowe. Nagły i zaskakujący powrót lampek naftowych to jednak nie przejaw mody na retro, ale efekt kryzysu i rosnących cen prądu.
- 19 osób zginęło, a 32 zostały ranne w wypadku autokaru na drodze w północno-zachodniej Algierii.
- Tysiące ludzi w Paryżu i na prowincji oddały hołd ofiarom Mohameda Meraha, islamskiego terrorysty, który zastrzelił trzech spadochroniarzy, a później napadł na żydowską szkołę i zamordował m.in. troje dzieci.
- Deutsche Bank został graczem numer jeden na rynku Europy (wśród banków giełdowych). Po raz pierwszy od pięciu lat niemiecki bank zdystansował francuskiego potentata BNP Paribas pod względem wielkości aktywów. W ubiegłym roku, kiedy konkurenci raczej pozbywali się majątku, Deutsche Bank powiększył go o 14 proc. do 2,16 biliona euro. Widać komu służy strefa euro... □

Les tombeaux du Christ

Le Samedi saint est un jour de silence, de recueillement et de veille, car nous sommes dans l'attente de la Résurrection.

Mais ce silence est interrompu par la joie de la bénédiction des paniers de nourriture dont le contenu sera consommé le jour de Pâques. On peut toutefois chercher à profiter de cette cérémonie pour aller rendre visite aux tombeaux du Christ que l'on trouve dans toutes les églises de Pologne, et y retrouver la sérénité dans le recueillement, la prière et la méditation. Les tombeaux du Christ semblent être à l'heure actuelle une spécificité polonaise, au moins en Europe. Pourtant, autrefois, on en aménageait aussi en France, en Italie, en Autriche et en Bohême. Leur existence est relativement récente, car elle remonte au Xe siècle, pas avant. À cette époque, chaque Vendredi saint, l'évêque Ulrich d'Augsbourg déposait une hostie sur l'autel et la recouvrait d'une pierre qu'il retirait le matin de Pâques. C'est comme cela que tout a commencé. Au siècle suivant, l'habitude d'ériger des tombeaux du Christ s'étend dans plusieurs pays d'Europe, notamment en Pologne. Initialement, c'est une croix que l'on déposait dans la tombe. Plus tard, c'est le Saint Sacrement qui y est déposé, afin de rappeler que le corps de Jésus a été détaché de la croix et mis au tombeau. C'est à ce moment-là qu'est née la tradition de visiter les tombeaux en se rendant à l'église pour s'incliner devant la croix et veiller un moment dans le recueillement. La tradition s'est perpétuée jusqu'à nos jours en Pologne. C'est à la fin de l'office de la Passion du Vendredi saint que le prêtre dépose le Saint Sacrement dans le tombeau, aménagé dans une chapelle de l'église. Ce geste représente le dernier moment de la célébration liturgique du Vendredi saint. L'ostensoir est recouvert d'un voile afin de rappeler le linceul dans lequel le corps du Christ a été enveloppé. La conception et la construction des tombeaux du Christ dépendent grandement de l'inspiration et de l'imagination de leurs créateurs. Ce qui est caractéristique, c'est que les tombeaux font souvent référence à la situation politique et sociale de la Pologne. C'est une constante

dans l'histoire du pays. Ce fut le cas pendant la période des partages, pendant la guerre, puis durant la période communiste. C'est encore le cas aujourd'hui. Dans certaines églises, on peut voir des tombeaux mettant en scène la catastrophe de Smolensk ou rappelant les souffrances du passé encore bien présentes dans la mémoire collective. La situation de la Pologne est présentée de manière très suggestive, laissant entendre que le pays, tout comme le fut le Christ pendant sa Passion, est encore aujourd'hui bafoué, martyrisé et crucifié comme il l'a été dans le passé. L'évocation religieuse de la mort du Christ sert donc à représenter et à commenter les événements politiques et sociaux du moment. Il faut d'ailleurs noter le soin particulier mis dans la préparation de ces tombeaux qui ne laissent pas indifférent, afin qu'ils frappent directement l'esprit et l'imagination des fidèles et des visiteurs. C'est aussi un moyen, dans le cas de l'évocation de la catastrophe de Smolensk et de son lien avec le massacre de Katyń, de dire que les victimes sont mortes pour le pays et qu'elles sont à jamais présentes dans notre mémoire. À côté de ces tombeaux spectaculaires aux accents patriotiques, on en trouve d'autres plus propices à nourrir une méditation intérieure sur notre vie, notre foi, sur la signification de la vie et de la mort. Leur lecture est moins aisée et nécessite une profonde réflexion dans le recueillement. Ces tombeaux font inmanquablement penser à la phrase que Saint-Exupéry met dans la bouche du renard dans son dialogue avec le Petit Prince : « [...] on ne voit bien qu'avec le cœur. L'essentiel est invisible pour les yeux ». D'autres encore, plus colorés, parlent de l'espérance de la résurrection, suggérant que la mort n'est qu'un passage qui débouche sur la vie. Enfin, notre pape, le bienheureux Jean-Paul II, est aussi le sujet de mises en scène tendant à rappeler sa vie et son œuvre, ou posant la

question du devenir de celle-ci. « Polonais, qu'avez-vous fait de l'héritage de votre pape ? » semblent demander certaines créations. Quels que soient le sujet et la manière dont il est traité, les fidèles doivent toujours garder à l'esprit que dans le tombeau, c'est le corps du Christ qui est présent devant nous, Jésus descendu aux Enfers, que c'est toute notre foi qui s'exprime dans ce tableau, notre foi mise à l'épreuve par la mort, mais aussi notre foi en la résurrection toute proche, notre foi dans la vie éternelle. Le Samedi saint, dans la Vieille Ville de Varsovie, on assiste à un grand ballet de fidèles, des petits paniers à la main, souvent tenus par les enfants, qui vont d'église en église pour visiter les tombeaux et se recueillir. Il est parfois bien difficile de se frayer un chemin pour approcher, ou de se concentrer dans la méditation ou la prière, tant il y a de monde autour de vous, chacun voulant être au plus près pour voir la mise en scène, s'agenouiller et prier. L'isolement, même pour un court instant, n'est pas possible. C'est un flot continu de fidèles et de touristes. Mais l'obstacle de la foule est largement récompensé par tous ces tombeaux et ce qu'ils nous offrent. Tous différents les uns des autres, ils nous renforcent dans nos convictions et notre espérance. □

Sprawiedliwość po 200 latach?

Jan Kciuk

Senator z Wandei, Bruno Retailleau zaproponował oficjalne unieważnienie przez parlament dekretów państwa z 1793 roku. Chodzi o dekrety z 1 sierpnia i 1 października tego roku, które dotyczą ludobójstwa w regionie Wandei. Pierwszy z dekretów przewidywał rozstrzelanie rebeliantów złapanych z bronią w rękę, deportację kobiet, starców i dzieci. Drugi

dekret zaostrzał sankcje stosowane przez wojska rewolucyjne i wprost otwierał drogę do masowej eksterminacji całej ludności. W ten sposób doszło do masowego ludobójstwa i pacyfikacji całej Wandei.

Senator Retailleau, który zebrał już odpowiednie poparcie ze strony innych senatorów, w uzasadnieniu mówi

o „plamie na honorze Republiki”. Nazwiska rewolucyjnych ludobójców figurują dziś w nazwach ulic, metra, są oni patronami szkół. „Szczery republikanin” Łazarz Carnot jest nawet w Panteonie.

Propozycja senatora Retailleau zawiera tylko jeden artykuł, który mówi: „Dekrety z 1 sierpnia i 1 października 1793 roku zostają unieważnione”... □

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT Anna Rzeczycka

Pisanki

Nieodłącznym elementem zwyczajów związanych ze świętami Wielkiej Nocy jest jajko. Jajkiem dzielimy się podczas śniadania wielkanocnego, składając sobie życzenia.

Poszukiwanie jajek ukrytych w ogrodzie to główna zabawa wielkanocna francuskich dzieci. Kiedyś były to jajka prawdziwe, dzisiaj są to jajka z czekolady. Czekoladowe jaja zdobią na kilka tygodni przed świętami witryny cukierni.

Jajko nabiera takiego znaczenia w okresie najważniejszego święta chrześcijańskiego, ponieważ jest załączkiem nowego życia, a więc symbolizuje odrodzenie i nadzieję na zmartwychwstanie i wieczność.

Jajko jest symbolem religijnym w bardzo wielu kulturach i to od niepamiętnych czasów. Według jednego z pierwotnych mitów wszechświat był monstrualnym jajem, uformowanym przez Boga. Według innego świat wykuł się z olbrzymiego jaja, które wyłoniło się z chaosu. Tradycje wielu kultur podkreślały związek rozwoju jajka ze słońcem i płodnością. Jajko od dawien dawna jest znakiem powrotu wiosny i odradzania się życia.

Jajka umieszczano już w grobowcach egipskich, były one często zdobione, tak jak nasze pisanki. Dekorowano je w Asyrii, Persji, starożytnym Rzymie i Chinach. 5000 lat temu na wiosnę Chińczycy obdarowywali się pisankami, których skorupki pokryte były skomplikowanymi kolorowymi miniaturami przedstawiającymi kwiaty wiśni i ptaki. W Kairze na jajkach uwieczniano wizerunki sławnych mężów, a w Sudanie pisano cytaty z Koranu.

W symbolice judaizmu jajka są przypomnieniem nieustannego trwania i cykliczności życia, są wyrazem nadziei, której nie wolno tracić. Jako znak przerwanej istnienia podawane są na stypach.

W kulturze chrześcijańskiej, zwłaszcza w prawosławiu, w Niedzielę Wielkanocną składano na grobach pisanki, dzieląc się w ten sposób ze zmartwymi radością ze zmartwychwstania Chrystusa.

U zarania chrześcijaństwa dominującym kolorem pisanek była czerwień. Pierwsi chrześcijanie w Armenii barwili pisanki wyłącznie na czerwono. Czerwień była jedynym kolorem pisanek w Austrii aż do I wojny światowej.

Jajka, jak się rzekło, robić można z czekolady, cukru, nugatu i z innych materii nadających się do konsumpcji. Można je także przemieniać w dzieła sztuki. Tak się stało ze słynnymi jajkami Fabergé. Peter Carl Fabergé był nadwornym jubilerem rodziny cara Rosji, Aleksandra III. Na jego zamówienie projektował i wykonywał na Wielkanoc jajka ze złota lub srebra, zdobione kamieniami szlachetnymi, kością słoniową, masą perłową i emalią. Fabergé był oficjalnym dostawcą dynastii Romanowów od 1842 r. aż do rewolucji. W 1917 roku jubilerowi udało się uciec z Rosji do Szwajcarii, gdzie zmarł. Wcześniej jego prace stały się sławne w całej Europie dzięki wystawie światowej w Paryżu w 1900 roku, na której zostały nagrodzone złotymi medalami. Sam Fabergé otrzymał we Francji Legię Honorową. Po jego śmierci firma podupadła, odrodziła się niedawno, po stu latach niebytu, projektując nowe kolekcje inspirowane starą tradycją. Pierwszą współczesną wersją jajka Fabergé było tzw. „jajko pokoju” wykonane dla Gorbaczowa w 1991 roku. Znanie jest także „jajko milenijne” z 2000 roku.

Z epoki carskiej do naszych czasów zachowały się tylko 42 jaja Fabergé. Jedno z nich zostało sprzedane w 2007 roku na aukcji za 18,5 miliona dolarów.

KRZYŻÓWKA GŁOSU

Poziomo: 1) Żyła wodna 4) Broń z drzewcem 6) „... Roger” z opery Szymanowskiego 7) Większa od talerza 8) Biblijny raj 9) Martenowski w hucie 11) Wieczko 14) „Cicha” rzeka Szotachowa 15) Pazucha 16) Życie 17) Teren pod ochroną 20) Grysik, kleik 23) Leszcz lub jesiotr 24) Domek kempingowy 28) Marża 32) Niszczy go freon 33) Coś wyjątkowo pięknego 34) Młodszy syn Adama i Ewy 35) W rękę kowboja 36) Sprzedaż pierworództwo 37) Uczeń Jezusa 38) Ludowa legenda 39) Imię Londona, pisarza
Pionowo: 1) Lina hołownicza 2) Wart obejrzenia w muzeum 3) Niewielkie państwo 4) Ponoć pomagają w karierze 5) Potrawa dietetyczna 10) Spis błędów w tekście 11) Odbitka z negatywu 12) Niejeden w zdaniu 13) Droga w parku 16) Żona szlachcica 17) Koniec młota 18) Przyjaciel Mickiewicza 19) Szczelina po przejściu pily 20) Obywatel u Wellesa 21) Francuski tytuł króla 22) W księgozbiornie biały 25) Żółty pigment do farb 26) Jedna z kości podudzia 27) Kamerdyner 29) Gaz szlachetny 30) Jednostka pieniężna Polski 31) Okres godowy u ryb 33) Lokator woliery □

Litery z ponumerowanych na czerwono pól utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki 10/2012 GK: MATKI, ŻONY, CÓRKI

Pionowo: 1–pisak, 6–afisz, 7–rejon, 8–koral, 9–szala, 11–indeks, 14–laur, 16–enat, 17–myśl, 20–patyk, 21–traf, 24–obtawa, 26–wahadto, 28–lrena, 30–tupek, 31–brawa, 34–Irlandka, 35–żeton, 36–ajent, 37–garda; **Pionowo:** 1–parasolka, 2–sójka, 3–kankan, 4–citroen, 5–selest, 10–liryka, 12–delta, 13–kanat, 15–umywalnia, 18–podłoże, 19–ktopoty, 20–par, 22–rdza, 23–fosa, 25–wiking, 27–hubka, 29–ekler, 32–rajd, 33–wino. □

Na szczęście nieprzejednana

Jej życiorys: „plata się z losami NSZZ „Solidarność”. Działacze przychodzili i odchodzili, ale ona nigdy nie wyrzekła się znacznka pisanego „solidaryzacja”, nie zaprzestała działalności na rzecz niepodległości Polski, na rzecz: „prawiedliwości...”

Wydawało mi się, że Danutę Nowakowską znam dość dobrze, ale zawsze potrafiła mnie zaskoczyć. Choćby podczas rozmowy o Zbigniewie Herbercie, kiedy nagle okazało się, że znata wielkiego poetę osobiście, a nawet opiekowała się nim podczas jego pobytu w Paryżu. Zawsze zastanawiałem się, jak potrafi pogodzić otwarte dla wszystkich serce z bezkompromisowością jeśli chodzi o sprawy Ojczyzny? Może odpowiedzią jest po prostu jej głęboko chrześcijańska dusza?

Danutę Nowakowską poznałem, chyba tak jak większość z nas, podczas jej pracy w paryskim biurze „Solidarność”. Przez jej ręce przeszli niemal wszyscy, którzy starali się we Francji o azyl polityczny, całe pokolenie „solidarnościowej” emigracji. Dzisiaj są rozrzućeni po całym świecie, niektórzy porobili międzynarodowe kariery, inni popadli w problemy, część wróciła do Polski, wielu utrzymuje z nią jednak kontakt do dziś.

Zdarzyło się kiedyś Danusi podróżować przez Niemcy. Na jednej ze stacji benzynowych nieznanemu mężczyźnie natarczywie wpatrywał się w podróżniczkę. W końcu sprawa się wyjaśniła, kiedy podszedł i przedstawił się. Był jednym z jej „podopiecznych”...

Zacznijmy jednak od początku. Danuta Nowakowska urodziła się 18 kwietnia 1932 roku w Warszawie. Przeżyła tu powstanie. Ukończyła Instytut Kształcenia Nauczycieli w Warszawie i została nauczycielką w szkole w Gdańsku-Oliwie. Później była kierowniczką przedszkola. Od samego początku, od sierpnia 1980 aktywnie włączyła się w trójmiejskie strajki. Strajkowała w Stoczni Gdańskiej, wówczas jeszcze im. Lenina. Reprezentowała tu Komitet Strajkowy Pracowników Oświaty w Gdańsku, została delegatem do mks (Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego). Od października 1980 była w komitecie założycielskim „Solidarności” Nauczycieli i Pracowników Oświatowych przy mkz Gdańsk. To był gorący okres. W listopadzie 1980 uczestniczyła w strajku okupacyjnym pracowników oświaty w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku. Była sygnatariuszką porozumienia z komisją rządową. W 1981 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania „S”. Była też w lipcu 1981 delegatem na I Krajowy Zjazd Solidarności. Jako przewodnicząca Komisji Mandatowo-Wyborczej liczyła głosy konkurujących o stanowisko przewodniczącego „Solidarności” m.in. Andrzeja Gwiazdy i Lecha Wałęsy.

Właściwie przypadek sprawił, że stan wojenny 13 grudnia 1981 r. zastał ją w Paryżu. 3 grudnia delegacja „S” udała się z wizytą do Francji na zaproszenie związkowców z FEN i SNI-PEGC. Tutaj zastało ich wprowadzenie stanu wojennego. Dla Nowakowskiej zaczął się kolejny etap życia. Została pracownikiem Paryskiego Komitetu Solidarności. Razem z Krystyną Ruchniewicz i Jerzym Milewskim była współinicjatorką powołania Biura Koordynacyjnego „S” za Granicą. Brak kontaktów z Polską spowodował informacyjny głód. Pracownicy Biura jeździli po całej Francji i świecie na spotkania, informowali o represjach, spotykali się ze związkowcami, brali udział w konferencjach i mitingach organizowanych w Europie Zachodniej w celu mobilizowania opinii publicznej na rzecz „Solidarności”. Danuta Nowakowska zajmowała się także organizowaniem pomocy dla represjonowanych w kraju, współpracowała z Radiem Wolna Europa, zajmowała się archiwum prasy podziemnej, była szefową sekretariatu

paryskiego Biura, wreszcie dobrym duchem dla spływających do Francji emigrantów. Razem z ostatnim szefem Biura Piotrem Chruszczyńskim przebywała na tym posterunku niezależnej Polski aż do jego zamknięcia w czasach, kiedy Polska wybijała się na niepodległość.

Myliłby się jednak ten, kto spodziewałby się, że Danuta Nowakowska uda się na zasłużoną emeryturę. Po 1989 r. pozostała we Francji, gdzie mieszka także dwoje z jej trojga dzieci. Nadal była i jest aktywna. Organizowała liczne spotkania, przyjazdy do Francji gości z kraju. Przez cały czas pomagała także rodakom. Jej zawsze „otwarty dom” był też przyczyną kłopotów. Danusia była obiektem napaści „nieznanych sprawców”, których w dobrej wierze wpuściła do mieszkania. Ci pobili ją i okradli. Nie zmieniło to jej nastawienia do ludzi, którym pomaga w miarę możliwości do dziś dnia. Po napaści żartowała zresztą, że firma ubezpieczeniowa zwróciła jej więcej za kilka butelek wina, niż za złotą biżuterię...

Trudno wyliczyć wszystkie rodzaje aktywności Danuty Nowakowskiej. Przez lata jeździła z transportami humanitarnymi na Białoruś czy na Ukrainę. Była m.in. współzałożycielką Klubu Myśli Patriotycznej w Paryżu, współpracowała z polonijnym periodykiem prawniczym *Nowy Tygodnik*. Niemal w każdym kolejnych polskich wyborach w Paryżu pełniła rolę przewodniczącej komisji, angażowała się też w komitety poparcia prawniczych polityków. W 2008 r. brała udział w filmie dokumentalnym o Jacky’em Challot „Jacky do zadań specjalnych”. Na terenie Francji miała liczne wykłady dla młodzieży o historii Solidarności i Polski. Podobne spotkania z młodzieżą odbywa także w kraju. W 2010 r. została nawet bohaterką francuskiego komiksu. Aktywnie współdziałała podczas tworzenia tzw. Księgi Pokoju. Po wpis Jana Pawła II pielgrzymowała do Watykanu.

Od 1989 r. aktywnie działa także w Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów we Francji, gdzie pełni obecnie funkcję sekretarza – pod pomnikiem „Solidarności” na paryskim Placu Inwalidów, na pielgrzymce narodowej do grobów polskich w Montmorency, czy w kościele polskim na Saint Honoré. W czasie Mszy św. za ofiary katastrofy w Smoleńsku od początku przygotowuje modlitwę wiernych. Wspiera też Radio Maryja. Zbiera w Paryżu ofiary na jego działalność, przesyła podziękowania... Nie tak dawno, wracając samochodem do kraju, tuż po przekroczeniu granicy włączyłem toruńską rozgłośnię i jakim zaskoczeniem były pierwsze usłyszone słowa, w których jeden z ojców redemptorystów dziękował na antenie za pomoc właśnie... Danucie Nowakowskiej z Paryża.

Danusię zna wiele osób. Od paryskich kłoszardów po krajowych polityków z pierwszych stron gazet. W jej biblioteczkę można znaleźć książki z wdzięcznymi dedykacjami wielu znanych autorów, są tu pamiątki po pobytach Polaków ze Wschodu, ciągle dzwoni też telefon. Ktoś potrzebuje porady, ktoś przypomina o sobie, ktoś zaprasza na spotkanie... Każdy dzień wypełniony jest od rana do wieczora.

Bogdan Dobosz

Jerzy Klechta

Walka z symbolami

Bogaty jest świat symboli. Termin narodził się w starożytnej Grecji (od słowa symbolon). Oznaczał złamany na pół jakiś przedmiot (metal, kość, pierścień). Każda z bliskich osób dysponowała jedną z połówek. Gdy przekazywano przez osobę trzecią ważne, poufne wiadomości, musiała ona wylegitymować się okazaniem drugiej połówki. Jeśli pasowały do siebie, oznaczało to, że posłaniec jest godny zaufania. Symboli zaczęto używać w różnych celach. Są dziś znakami konwencjonalnymi jak herby czy znaki drogowe. Znamy znaki tajemne (np. masońskie). Wyrażają dobro, ale również wielkie zło. Swastyka III Rzeszy symbolizuje zbrodnie hitlerowskie przeciwko ludzkości, podobnie jak sierp i młot zbrodnie stalinowskie.

Jednak symbole wyrastają przede wszystkim z kultury narodów i wierzeń religijnych. Symbolem wiary chrześcijan jest krzyż. Na przestrzeni dziejów wojna z krzyżem oznaczała walkę z wiarą, z Bogiem oraz z kulturą narodów chrześcijańskich. W walce tej uciekano się do barbarzyństwa. Nie brakło ludzi wykorzystujących krzyż w złych celach. Konkwistadorzy i inkwizytorzy, kryjąc się za krzyżem, z pewnością sprzeniewierzyli się Chrystusowi.

Krzyż symbolizuje mękę i śmierć Chrystusa, Jego ukrzyżowanie i ofiarę oraz pamięć o Nim. Jest znakiem rozpoznawczym chrześcijan na całym świecie. Jest symbolem. Walka z nim jest z góry skazana na przegraną. Tym bardziej trudno pojąć, dlaczego wznieca się ją co pewien czas. W ostatnich latach obserwuje się jej nasilenie. Także w Polsce, w wolnej Polsce. Czasy PRL – to rozdział zamknięty, wówczas walczone z wiarą na różne sposoby. Było to niejako ideologicznie „uzasadnione”. I czym się skończyło? Zwiększeniem liczby wiernych w kościołach.

Kilka tygodni temu Polskie Linie Lotnicze LOT ogłosiły, że ich pracownicy (chodziło głównie o stewardessy) nie mogą podczas pracy nosić tańcuszków z krzyżykiem. Po kilku dniach LOT odwołał decyzję. Krajowi antyklerykatowie zagrmieili, iż strach obleciał kierownictwo LOT-u, które miało się rzekomo przestraszyć biskupów. LOT zaś przestraszył się tych, którzy zasypali go protestami. LOT-em latają przede wszystkim Polacy. To właśnie dzięki rodakom krajowe linie lotnicze jeszcze nie splajtowały. Zakazując noszenia krzyża, tym samym uderzono w tych, którzy po zajęciu miejsc w samolocie proszą Pana Boga o szczęśliwy lot. Kierownictwo LOT-u nie ugięło się przed interwencją Kościoła, bo jej zwyczajnie nie było. Wystraszyło się utraty pasażerów – czyli w obawie o „kasę”

zdradzili swoje „ideały” niechęci i wrogości do symbolu chrześcijaństwa.

W tych dniach polskie kierownictwo piłki nożnej zakomunikowało, że na stadiony piłkarskie Euro 2012 nie będzie wolno wchodzić z symbolami rasistowskimi i... religijnymi(!). Już samo umocowanie znaków rasistowskich obok krzyża dowodzi pomieszania z poplątaniem, gdzie bowiem Rzym, gdzie Krym. Można w tym miejscu zapytać, czy krajowi twórcy nietolerancji podczas mistrzostw w piłce nożnej będą być może strzelać do piłkarzy, którzy nagminnie po udanej akcji, nie mówiąc o momentach tuż po zdobyciu bramki, wznoszą ku niebu podziękowania. Wielu piłkarzy przed rozpoczęciem meczu, w czasie jego trwania i po jego zakończeniu robi znak krzyża. Będą to mistrzostwa... Europy, która jest kontynentem chrześcijańskim! Czy zatem Polakom, Włochom, Hiszpanom zabroni się tego naturalnego odruchu, znaku, podziękowania wyrażanego znakiem krzyża. Tak oto Europejczycy od siedmiu boleści, między innymi ci z LOT-u i ci z organizacji piłkarskich znaleźli się w pułapce, z której nie ma wyjścia z honorem.

Można zadać pytanie z czego się bierze tego rodzaju działanie. Powiedzenie, że z głupoty, byłoby uproszczeniem. Jest to dalszy ciąg fałszywego pojmowania wolności i liberalizmu, które dotyka Polskę. Liberalizm nie oznacza bowiem – jak tłumaczył wrogowie krzyża – niszczenia tradycji i kultury współżycia religijnego. Liberalizm to system poglądów odrzucających protekcjonizm państwa, oparty co prawda na indywidualistycznej koncepcji człowieka, lecz wiernych tolerancji i pobłażliwej życzliwości wobec drugiego człowieka. Główny obecnie

w Polsce nadzorca walki z krzyżem, przywódca własnej partii, niejaki Palikot, ogłosił publicznie, że przez obecność symbolu krzyża w Sejmie postowie nie mogą się skupić, aby podejmować rozsądne decyzje. W deklaracji tej kryje się wszystko to, co tak boleśnie Polacy poznali już wcześniej – terroryzowani demagogią systemów totalitarnych.

W symbolice kultury światowej ważne miejsce zajmuje jajo – zarodek Wszechświata, siła życiowa, płodność, odrodzenie, nieśmiertelność, zbawienie. W to, że jajo jest początkiem świata, wierzone od Galii do Dalekiego Wschodu. *Omne vivum ex ovo* – wszystko, co żyje, pochodzi z jaja. W chrześcijaństwie jajo Wielkanocne symbolizuje zmartwychwstanie Chrystusa, który wstał z grobu, wyzwolił się jak pisklę ze skorupy. W polskiej kulturze religijnej jajka przygotowywane na stół Wielkanocny upiększane są wiosennymi ozdobami. Są to pisanki. Dzielać się jajkiem, radujemy się Zmartwychwstaniem i składamy sobie życzenia.

Antyklerykatowie wszystkich krajów potączęcie się! Aby stanąć na wysokości zadania pozostał wam do zniszczenia jeszcze jeden symbol. Wytłucście wszystkie jaja na ziemskim globie. Jednak warto pamiętać o prastarym zwyczaju. Mówców o poglądach nie do przyjęcia gromadnie obrzucano zgniłymi jajami. □

Po 1989 r. większość działaczy związkowych przeszła różne ewolucje poglądów. Danuta się nie zmieniła. W wyborach na prezydenta w 1990 r. wspierała w sposób naturalny Lecha Wałęsę. Dzisiaj nie należy do jego admiratorów. To zmienił się jednak sam b. prezydent. Dla Danuty Nowakowskiej „Solidarność” była etapem walki o suwerenność i niepodległość Polski. Ideom tym pozostaje wierna do dziś. Nie chce zapominać o komunistycznej przeszłości, czy kolaborować z przefarbowanymi dziś na „demokratów” piewami dawnej władzy. Taka postawa po 1989 nie była zbyt popularna. „Władza” przypomniawszy sobie o skromnej działaczce z Paryża dopiero w czasach prezydentury Lecha Kaczyńskiego. Prezydent przyznał jej Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP.

Mieszkający w latach 80-tych we Francji Waldemar Kuczyński,

który po 1989 r. wyjechał do kraju, by objąć stanowisko w rządzie Tadeusza Mazowieckiego, poświęcił Danucie Nowakowskiej mały akapit w swojej książce *Zwierzenia Zausznika*. Nazwał ją tam „nieprzejednaną antyreżimówką” z paryskiego Komitetu „Solidarności”. W zamierzeniu miał to być epitet niezbyt pochlebny. Patrząc z perspektywy lat ocenilibym to jednak jako niezamierzony komplement. Słowo „nieprzejednana” jest najlepszym świadectwem jej działalności. Historia pokazała bowiem, że ci, którzy dali się „przejednać”, najczęściej błędzili lub nawet ideę solidarności zdradzali. Danusi, która obchodzi 18 kwietnia okrągłą rocznicę urodzin, życzymy w imieniu całej redakcji *Głosu Katolickiego* wielu kolejnych tego typu rocznic. Wypełnionych równie aktywną działalnością. □

Na drogach życia

Książka niezwykła, jak wyjątkowe były drogi życia ks. Witolda Kiedrowskiego.

Mianowany kapelanem WP, bierze udział w wojnie obronnej 1939 roku. W bitwie pod Kutnem dwukrotnie ranny, dostaje się do niewoli. Ucieka z niej, ale następnego dnia dobrowolnie oddaje się ponownie w ręce wroga. Wybiera jedyny sposób przycięcia z pomocą rannym żołnierzom polskim. Decyzja z pozoru samobójcza, w efekcie ratuje mu życie. W domu czekało na niego gestapo i... wyrok śmierci...

O tych strasznych chwilach Kiedrowski pisze ze spokojem człowieka głębokiej wiary; w jego opowieści filozofia przeplata się z żartami, w koszmarnych realiach znajduje zabawne strony, które pomogły przeżyć. Prostota tej opowieści robi przejmujące wrażenie, w każdym zdaniu dźwięczy dosadny styl wspaniałego mówcy, który trafia prosto do serca słuchaczy i czytelników.

Przy pierwszej okazji, to znaczy pięćdziesiąt lat po kampanii wrześniowej, po raz pierwszy przyjeżdża do Polski, wciąż niepewny, czy będzie mógł z niej wyjechać. Powojenny terror komunistyczny, polowanie na patriotów walczących o niepodległość kraju skazały go na emigrację. Chwila, na którą czekał przez lata zamieniła się w koszmar. „Był to jeden z najczarniejszych dni mojego życia” wyznaje w książce i mówi: „Przez wszystkie lata żyteś myślą o Polsce. Przez wszystkie lata w niewoli, w pracy konspiracyjnej dla Polski, w obozach śmierci i więzieniu, znosiłeś głód i tortury, bo sercem byteś w Polsce. O powrocie do Polski marzyteś dniami i nocą. Nagle, z lodowatym realizmem uświadamiasz sobie, że tam ci jechać nie wolno. Tam cię czeka los Jankowskiego, Kobylańskiego czy Antczaka. Droga do powrotu była zamknięta.” Przez 65 lat Autor pozostał związany z Francją i Paryżem.

Ze zdumiewającą prostotą Kiedrowski mówi o sobie, Polsce i Bogu. Czytając tę opowieść można poznać, jakim szczęściem napełniła go łaska głębokiej wiary, ile spokoju i otuchy w najcięższych chwilach wlewała w serce tego człowieka nieustraszonej odwagi, głęboko wykształconego.

Dopiero w 1994 r. publikuje pierwsze wydanie wspomnień. Tak zwraca się do czytelnika w ukrytym rozdziale książki „Dopowie-

dzenie”, który przytaczam dalej w obszernych wyjątkach.

[...] Słowem „niewyraźalne” określa się zwykle potworną rzeczywistość obozów koncentracyjnych i – równocześnie – wprost niewyraźalną siłę walki o życie i przeżycie.

[...] gdy pierwszy raz, po latach, z kilkoma przyjaciółmi byłem na Majdanku, prosili, bym opowiedział, jak to było, a ja nie umiałem stów znaleźć. Wszystko czułem w sobie, ale jak wypowiedzieć niewyraźalne. Ale słowo „niewyraźalne” ma jeszcze inne, o wiele głębsze znaczenie. Niewyraźalna jest obecność Boga w obozach koncentracyjnych. Niewyraźalne jest to, co w obozach Bóg czynił ludzkimi rękami, rękami więźniów.

Boga nikt nie widział w potwornej oprawie obozów koncentracyjnych. A przecież On był. Niekiedy wprost namacalnie obecny. [...] Jak to wyrazić, by nie sobie przypisać to, co Bóg rękami więźnia czynił?

Z Mickiewiczem wyznać w pokorze: „Panie! Czymże ja jestem przed Twoim obliczem? Prochem i niczem. Ale gdym swoją nicosć wypowiedział, ja – proch, będę z Panem gadat”.

Więc swoją nicosć wyznawszy i wyznając, próbowałem ukazać, co On rękami więźnia czynił. Nawet gdy więzień nie był tego świadom.

I proszę, by w ten sposób – i tylko w ten sposób – zostało odczytane i przyjęte to, co w kilku wspomnieniach-obrazach próbowałem przedstawić jako swego rodzaju ilustrację Bożej obecności i Bożego działania w obozach koncentracyjnych. □

Ks. Witold Kiedrowski: *Na drogach życia*, Pelplin: Bernardinum, wyd. 1. 2004 (196 s.), 2009 (340 s.), dodruk 2012

Maria Witt

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ Sytuacja w tabeli Ekstraklasy robi się ciekawa. W walce o tytuł mistrza Polski liczy się kilka klubów. Toczy się też zacięta walka o utrzymanie, choć „pewniakami” do spadku zaczynają być Cracovia i ŁKS. 23. kolejka pokazała, że każdy może wygrać z każdym. Wyniki: Jagiellonia Białystok – Widzew 4:1, Cracovia – Górnik Zabrze 1:3, ŁKS – KGHM Zagłębie Lubin 1:2, Lechia Gdańsk – Podbeskidzie Bielsko-Biała 2:3, Legia – PGE GKS Bełchatów 1:1, Lech Poznań – Śląsk Wrocław 2:0, Ruch Chorzów – Wisła 1:0, Korona Kielce – Polonia Warszawa 3:0. „Góra” tabeli: 1. Legia (44 pkt.), 2. Śląsk (42), 3. Ruch (41), 4. Korona (41), 5. Polonia (38), 6. Wisła (33), 7. Podbeskidzie (33).

☺ Polacy za granicą. obrońca Borussia Dortmund, Łukasz Piszczek, po wspaniałym występie przeciw 1. FC Koeln (6:1) został nominowany przez magazyn „Kicker” do jedenastki kolejki Bundesliga. Polacy – Piszczek i Lewandowski zdobyli w tym meczu po bramce. Ebi Smolarek pojawił się w pierwszym składzie ADO Den Haag i w 6. minucie zdobył swoją pierwszą bramkę dla tego klubu. Trabzonspor szuka rozwiązania, jak pozbyć się

po sezonie Piotra i Pawła Brożków, których transfery uznano za rozczarowanie. Wiadomo już, że Pawła nie wykupi na stałe Celtic, do którego został na razie wypożyczony. Watford FC pokonał Ipswich Town 2:1, a bramkarz gospodarzy, Tomasz Kuszczak otrzymał pochlebne recenzje.

☺ Termalica Białystok-Nieciecza została wiceliderem 1 ligi. Do lidera, Pogoni Szczecin, traci 4 punkty. Na trzecie miejsce spadł Zawisza Bydgoszcz. Wyniki 22. kolejki: Piast Gliwice – Warta 3:0, Olimpia Grudziądz – Wisła Płock 3:3, Olimpia Elbląg – Arka 1:4, Dolcan Ząbki – Bogdanka Łęczna 0:0, Ruch Radzionków – Zawisza Bydgoszcz 4:1, Flota Świnoujście – GKS Katowice 0:0, Górnik Polkowice – Kolejkarz Stróże 1:0, Sandecja Nowy Sącz – Pogoń Szczecin 1:0, Termalica Białystok-Nieciecza – Polonia Bytom 1:0.

☺ Agnieszka Radwańska awansowała do ćwierćfinału turnieju WTA Tour rangi Premier I na twardych kortach w Miami, gdzie natrafiła na byłą liderkę rankingu tenisistek, Amerykankę Venus Williams. W 1/8 Radwańska pokonała gładko Mugurozę Blanco 6:3, 6:2.

☺ Kamil Stoch (AZS Zakopane) został na

Wielkiej Krokwi w Zakopanem mistrzem Polski w skokach narciarskich. W obu seriach fruwał najdalej (135 i 133 m) i wygrał zdecydowanie. Niespodziewanie drugie miejsce zajął Bartłomiej Kłusek (ŁKS Klimczok Bystra), a trzecie – Dawid Kubacki (15 Wisła Zakopane).

☺ Vive Targi Kielce przegrało rewanżowy mecz 1/8 finału Ligi Mistrzów. Vive przegrało w Słowenii z RK Cimosem Koper 23:25 i odpadło z Ligi Mistrzów, bo w pierwszym meczu odniosło zwycięstwo tylko 27:26.

☺ Dobre występy polskich bokserów w USA. Tomasz Adamek, który wystąpił pierwszy raz od czasu porażki z Kliczką, pokonał na punkty w 10-rundowej walce Nagy Aguilere w Aviator Sports Complex na nowojorskim Brooklynie. 10 zwycięstwo na zawodowym ringu odniósł Artur Szpilka w wadze ciężkiej wygrywając z Terrenceem Marbrą. Znokautował swojego rywala w Atlantic City już w pierwszej rundzie. Także w Atlantic City Mariusz Wach pokonał przez nokaut techniczny w szóstej rundzie Tye Fieldsa i obronił tytuł WBC International w wadze ciężkiej.

☺ Polskie szpadzistki zajęły piąte miejsce

Msza św. „smoleńska” w 2 rocznicę katastrofy

10 kwietnia br. upływają 2 lata od pamiętnej tragedii. Jak co miesiąc w intencji ofiar katastrofy, z prezydentem RP śp. Lechem Kaczyńskim na czele, oraz w intencji naszej ukochanej Ojczyzny odprawiona zostanie w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu (263 bis, rue St. Honore) Msza św. o godz. 18.30.

Zapraszamy wszystkich Rodaków do uczestnictwa w tej szczególnej Eucharystii.

M.J. Dźwigata

Wintencji Śp. Ks. inf. Witolda Lew-Kiedrowskiego

Kapłana i żołnierza, Protonotariusza Apostolskiego, Generala brygady Wojska Polskiego, długoletniego Kapelana sióstr nazaretanek, Kapelana Suwerennego Włoskiego Zakonu Maltańskiego, Uczestnika Kampanii Wrześniowej 1939 i Ruchu Cporu, Więźnia obozów koncentracyjnych, Organizatora i Dziekana Polskiego Duszpasterstwa w Północnej Frankonii, Organizatora, kierownika i wykładowcy Niższego Seminarium w Paryżu, wieloletniego współpracownika Sekcji Polskiej Radia Francuskiego, Prezesa Stowarzyszenia Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we Francji

w setną rocznicę Jego Urodzin odprawiona zostanie uroczysta Msza św. w niedzielę 15 kwietnia 2012 o godz. 11. w kościele polskim pw. Wniebowzięcia NMP w Paryżu,

o czym zawiadamiają Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we Francji Zarząd Krajowy SPK, Stowarzyszenie B. Kombatantów Armii Krajowej AK, Stowarzyszenie „Kresy” i Stowarzyszenie „Nazareth Famille”.

Maria Witt

KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

USA

• Akcja Charytatywna ZHP w Kalifornii zaprasza polskich poetów, malarzy i fotografów emigracyjnych z całego świata do wzięcia udziału w wydaniu nowego, ósmego tomiku „Płomień Deszczu”, który będzie wydrukowany pod koniec 2012 r. Całkowity dochód ze sprzedaży tej publikacji – wydanej dzięki pomocy wielu organizacji polonijnych oraz osób prywatnych – przeznaczony będzie na Akcję Charytatywną Związku Harcerstwa Polskiego w Kalifornii. Prosimy o przysłanie jednego wiersza, kopii obrazu lub artystycznej fotografii drogą elektroniczną (od 1 maja do 31 lipca 2012 r.) na adres: bogulka@comcast.net. Proszę dołączyć swoją notę biograficzną – maksymalnie 120

stów polską czcionką. Organizatorzy mogą poprosić o wymianę tekstów, obrazów i fotografii na inne, jeżeli nadstane nie odpowiadają celowi. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo nanoszenia koniecznych do druku zmian. Każdy z artystów otrzyma jeden bezpłatny tomik. Szczegółowe informacje o Akcji i rodzaju nadsyłanych prac można uzyskać u hm. Ryszarda Urbaniaka: ryszard.urbaniak@gmail.com.

NIEMCY

• Odznaczenie „Bene Merito” jest wyróżnieniem nadawanym za działalność wzmacniającą pozycję Polski w świecie. Minister Radosław Sikorski w towarzystwie ambasadora RP Marka Prawdy, konsula Mariusza Skórko, działaczy polonijnych i przedstawicieli partii niemieckich odznaczył nim byłego pełnomocnika ds. stosunków z Polską i rektora Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie n/ Odrą – Gesine Schwan.

• Znaną tyżwiarką szybką w Niemczech jest Anni Fresinger-Postma (córka Janiny Korowickiej), ur. w 1977 r. w Bad Reichenhall (Niemcy). Uczestniczka Igrzysk Olimpijskich: Nagano (brązowy medal, 3000 m) 1998; Salt Lake City (złoty medal, 1500 m) 2002; Turyn (złoty medal, drużynowo; brązowy medal, 1000 m) 2006; Vancouver (złoty medal, drużynowo) 2010. Wielokrotna medalistka Mistrzostw Świata 1997–2009 oraz Pucharu Świata 1999–2009. Uhonorowana Nagrodą Oscara Mathisena 2003.

NORWEGIA

• W stolicy Norwegii wyłoniono laureatów konkursu „Wybitny Polak” Fundacji Teraz Polska. Gala finałowa i wręczenie statuetek oraz dyplomów odbyło się 18 marca w Norweskiej Akademii Muzycznej w Oslo. W kategorii „nauka” zwyciężył antropolog społeczny, politolog, tłumacz, badacz Jakub M. Godzimirski z Norweskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

Bogdan Usowicz

w drużynowym turnieju Pucharu Świata we francuskim St. Maur. Tym samym olimpijską kwalifikację wywalczyła Magdalena Ptekar-ska (AZS AWF Warszawa).

☺ Czwartym miejscem w zawodach Pucharu Świata w Budapeszcie polskie florecistki przypieczętowały olimpijską kwalifikację. W spotkaniu o trzecie miejsce Biało-Czerwone przegraty z Koreankami 30:37.

☺ Ruszyła runda wiosenna rozgrywek Ekstraligi rugby. Wyniki g kolejki: MKS Orkan Sochaczew – AZS AWF Warszawa 73:7, Budowlani Lublin – Posenia 24:38, Lechia Gdańsk – Juvenia Kraków 104:6, Budowlani Łódź SA – Arka 20:13.

☺ Maja Włoszczowska (ccc Polkowice) wygrała w austriackim Langenlois/Zoebing silnie obsadzony wyścig Kamptal Klassik Trophy w kolarstwie górskim (1. kategoria UCI).

☺ Polskie tyżwiarki szybkie zdobyły na mistrzostwach świata w Heerenveen brązowy medal w wyścigu drużynowym. Biało-Czerwone wystąpiły w składzie Natalia Czerwonka, Luiza Złotkowska i Katarzyna Woźniak.

☺ Marcin Gortat rozegrał kolejny znakomity mecz na parkietach NBA. Tym razem polski koszykarz zdobył 22 punkty i miał 8 zbiórek w wygranym przez Phoenix Suns wyjazdowym meczu z Cleveland Cavaliers 108:83. Łodzianin był bohaterem początkowych minut, gdy zdobył wszystkie 10 punktów dla swojej ekipy.

☺ Najlepszy polski biathlonista, Tomasz Sikora podjął decyzję o zakończeniu kariery sportowej. Sikora, dwukrotny MŚ i wice-mistrz olimpijski, miał bardzo nieudany ostatni sezon. □

ODEZWA WIELKANOCNA REKTORA PMK NA KRAJE BENELUKSU

Trzeciego dnia Zmartwychwstał

Kochani Rodacy,

Powtarzamy te słowa ze szczególnym wzruszeniem i radością, jak właśnie w tym dniu były wypowiedziane po raz pierwszy (Łk 24, 46). Wypowiadamy je z tą samą pewnością, którą w to zdanie kładli naoczni świadkowie zdarzenia. **Zdarzenia wyjątkowego i jedynego w historii świata – faktu Zmartwychwstania Chrystusa!** Nasza wiara powstaje ze świadectwa, a świadectwo zrodziło się z widzenia, ze słyszenia, z bezpośredniego spotkania, z dotknięcia rąk i nóg i ze stwierdzenia przebiccia. (J 20, 9. 17. 27). **Świadectwo zrodziło się z faktu:** „Trzeciego dnia zmartwychwstał”. Dziś powtarzamy te słowa z całą prostotą, ponieważ pochodzą od ludzi prostych i szczerych. Pochodzą od serc kochających – tak kochających, że nic innego nie byłyby zdolne przekazywać i głosić jak tylko prawdę o Nim. **Jakże by trzeba im tego zazdrościć i tego się nauczyć.**

Świat współczesny tę prawdę chce zbanalizować. Wolaliby zapomnieć a nawet zaprzeczyć! Ludzie XXI wieku zachłystnęli się pychą. Uwierzyli tylko w siebie, głosząc, że tylko to jest prawdziwe, czego dotkniesz, co zobaczysz lub odczujesz zmysłami. I że to daje szczęście! Pycha człowieka posunęła się aż do arogancji i negacji człowieka. Dziś to już nie człowiek znaczy „być”, a raczej numer przy nim postawiony decyduje o wszystkim. Zamknięto nas administracyjnie pod numerem domu. Odszukać nas można po PESEL-u, numerze telefonu i komórki. Posiadamy swój e-mail i numer karty bankowej. Listę podatkową zaczyna nasz numer osobisty. Pytamy: dlaczego? – jeśli jeszcze w ogóle pytamy siebie o to?! Odpowiedź zaskakująca: numerem łatwiej manipulować, szybciej zlikwidować, sfałszować. Tak czyniono w wieku Auschwitz, Dachau, Treblinka. Numer likwiduje w czwartym wieku poczucie wartości, jego siłę. Numer zabija w nim jego morale! Łatwo wtedy komuś splunąć w twarz, skrzywdzić go i wyśmiać. Już teraz rządzi nami: „szybciej”, „więcej”, „dłużej”, „wygodniej”, „płacisz – masz”, „nie płacisz – umieraj”. Człowiek jest o tyle ważny, o ile i za ile można go sprzedać.

Dawniej też się to zdarzało. Znamy to z Księgi Rodzaju. Studnia pusta na pustyni. Wrzucili tam bracia Józefa. Potem sprzedali go do Egiptu. To paralela do dnia ukrzyżowania Chrystusa. Także zdradzony przez braci, wgardzony i też sprzedany za kilkanaście srebrników. W palmową niedzielę wołali „Hosanna Synowi Dawida” (Łk 19, 38), a w Wielki Piątek pobili i wgardzili słowami: „na krzyż, na krzyż z Nim” (Łk 23, 21). Wrzucony do studni, gorzej – bo ukrzyżowany jak zbrodniarz. **Zawsze mają wielu takich, co będą wgardzać, deptać,**

wrzucać do studni, krzyżować. Ale Chrystus ukrzyżowany trzeciego dnia zmartwychwstaje. Ze słabości mocą się staje! „Rzuca” wiekom minionym, i poprzez dziś i jutro, i aż do skończenia świata swoje boskie wołanie: „Pokój wam”! (J 20, 19) i to zaraz w kilka godzin po zmartwychwstaniu. Zmartwychwstały Pan nie zane-gował człowieka. Żadnego człowieka! To tak, jakby chciał powiedzieć: „dobrze, że jesteś”! Bóg zauważa człowieka, to znaczy, że go kocha, że każdego z nas zna po imieniu wśród tych miliardów ludzi. I każdemu ofiaruje swoją miłość na zawsze, a więc zarówno w doczesności, jak i w wieczności. To znaczy, że Chrystus zmartwychwstały mówi człowiekowi: „Ty nie umrzesz”! I dlatego stał się ten dzień Zmartwychwstania tak ważny, wielki, tak historyczny! **Dlatego ta Wielka-Noc była cudem! Dlatego ta uroczystość Zmartwychwstania jest największym świętem chrześcijaństwa, wieków i dziejów.** Dlatego też ta noc jest także zwalczana. Próbuje się ją przemilczeć, zastąpić jarmarkiem, wesotym świętem, smacznym jajkiem tylko i śniadaniem.

Chrystus zmartwychwstały słowami: „pokój Wam” odezwał się do człowieka konkretnego, któremu na imię Piotr, Paweł, Kees, Adam, Sophie, Cecylia, matka i ojciec, wdowa, teściowa, dziecko czy chory, biedny czy bogaty, biały czy kolorowy! I to jest najważniejsze życzenie Zmartwychwstałego Chrystusa dla Ciebie i dla mnie, dla nas wszystkich. Dla narodów i Europy. **Bądź w pokoju z Bogiem – a będziesz miał pokój z innymi.** W naszych chrześcijańskich pragnieniach mamy takie życzenia, jakie ktoś wypisał na kaplicznym murze: „Panie Jezu, pozwól mi dobrze żyć”! Piękne pragnienie, ale źle wypisane. Powinno być to wołaniem: „Panie Jezu, żyj we mnie”! „Panie Jezu, czy Tobie we mnie jest dobrze”!? Pozwólmy dziś Jezusowi żyć w nas! Nie zamykajmy przed nim naszych ulic, nie zdejmujmy krzyży z naszych ścian i innych miejsc dla „niby” tolerancji. Nie skazujmy siebie na numer bez serca, bez ducha, bez sumienia, bez modlitwy, prawdy i miłości. Już ongiś wołał do nas poeta, „że to wówczas szkieletów ludy”! My, chrześcijanie nowego wieku, chcemy z taką samą prostotą i wiarą ze słuchania, z dotknięcia na każdej Eucharystii, wiarą z przebitego boku – jak oni na początku chrześcijaństwa – wołać w ten rezurekcyjny dzień: „**Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wynajmemy Twoje Zmartwychwstanie i oczekujemy Twojego przyjścia w chwale!**” (aklamacja po konsekracji). Wówczas jesteśmy twórczy! Jesteśmy prawdziwie wolni. Jesteśmy bliżsi Bogu!

Moi kochani!

„Chcemy ujrzeć Jezusa” (J 12, 21). To była prośba pielgrzymów sprzed dwóch tysięcy

El Greco – Zmartwychwstanie

lat, skierowana do Filipa z Betsaidy. Dziś rozbrzmiewa ona w naszych sercach w dzień Zmartwychwstania Pana. Dlatego życzę Wam w te wielkie dni, abyście „ujrzeli Pana” w Kościele, „który jest naszym domem” i w człowieku, który jest dzieckiem Bożym. Życzę Wam, abyście **byli Jego świadkami** aż po krańce ziemi. A przede wszystkim w Waszym domu, przy chorych, wobec osobistego cierpienia, w śmiertelnej drodze kogoś bliskiego, w wielkiej zabawie czy przy stole nauki lub przy stole chleba. Życzę Wam, abyście mówili o Zmartwychwstałym **bez bojaźni czy wstydu** w biurze, w kawiarni i na ulicy. Życzę Wam, mieszkającym w Beneluksie, Wam braciom ciężkiej roboty, Wam wielkich talentów, Wam w organizacjach polonijnych, służącym w dyplomacji, Wam w ławach parlamentarnych, Wam w szpitalach, Wam zmęczonym życiem i Wam jeszcze szczęśliwym, Wam płaczącym, małżeństwom, Wam rozwiedzionym, pannom i kawalerom, dzieciom i młodzieży, siostronom zakonnym i księżom, nauczycielom, ministrom i Wam kochającym Kościół, **życzę Wam wszystkim z całego serca błogostawionych świąt Zmartwychwstania Pańskiego i „Wesotego Alleluja”! „Resurrexit tertia die...Zmartwychwstał Chrystus dnia trzeciego”.** □

Ks. Ryszard Sztylka
Rektor PMK w Beneluksie

Młodzież z Aulnay-sous-Bois w górach!

Podczas tegorocznych ferii zimowych dwadzieścia czworo dzieci wraz z ks. Zbigniewem Wciśto TChr. i kilkoma opiekunami wyjechało do Zakopanego na zastłużony ośrodek wypoczynkowy z rekolekcjami wielkopostnymi.

Już w czasie drogi przywitała nas zimowa pogoda z obfitymi opadami śniegu. Dla większości dzieci był to pierwszy w życiu wyjazd w góry o tej porze roku. Oczarowane białym, puszystym śniegiem z radością korzystały ze wszystkich atrakcji, jakie oferuje zima.

Narty, sanki, tyżwy, lepienie bałwanów i oczywiście bitwy na śnieżki wypełniały każdy dzień pobytu w Polsce. Dla chętnych istniała możliwość nauki jazdy na nartach pod fachowym okiem instruktorów. Jedną z największych atrakcji tego odpoczynku okazał się prawdziwy kulig – z saniami zaprzęgniętymi w konie, pochodniami i śpiewem góralskim, zakończony regionalnym gorącym posiłkiem. Nie można być w Zakopanem i nie spacerować po Krupówkach, nie wyjechać na Gubałówkę i Kasprowy Wierch. To oczywiście także było zawarte w programie wypoczynku!

Zimowy pobyt młodzieży w górach nie ograniczał się jednak tylko do zabawy i swobody. Codzienna wspólna modlitwa, rozważania rekolekcyjne prowadzone przez ks. Zbigniewa,

uczestniczenie w Liturgii uzupełniały cały pobyt.

Wyjątkowym dniem była Środa Popielcowa. W sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej na Krzeptówkach w czasie Mszy św. nie tylko każdy posypał głowę popiołem, ale także pojednał się z Bogiem w Sakramencie pokuty. W piątek natomiast wszyscy brali udział w Drodze Krzyżowej.

Pobyt w polskich górach był bardzo udany. Pozwolił na oderwanie się od nauki i codziennych obowiązków. Wszyscy wrócili do domów zadowoleni i wypoczęci zarówno na ciele jak i na duchu.

Szczególne podziękowania za zorganizowanie tego wspaniałego wyjazdu i za zadbanie o każdy szczegół składamy księdzu Zbigniewowi Wciśto! Dziękujemy również wszystkim paniom, które tak dzielnie i wytrwale troszczyły się każdego dnia pobytu o młodzież oraz Radzie Parafialnej naszej wspólnoty za wsparcie finansowe! Dziękujemy również tym wszystkim, którzy wspierali nas modlitwą. Bóg zapłać!

Joanna Bałut

Z. POLONIJNYCH WSPOMNIENI

Gloria Artis

5 marca w Ambasadzie RP w Paryżu minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bogdan Zdrójewski odznaczył medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” Adę Romer Wysocką, Krzysztofa Jeżewskiego oraz Krzysztofa Potockiego.

Uroczystość otworzył i powitał zgromadzonych ambasador Tomasz Ortowski, który podkreślił, jak ważne dla zachowania tak istotnej na emigracji więzi narodowej są związki Polonii francuskiej z Krajem i naszą kulturą.

Min. Zdrójewski mówił natomiast w swym wystąpieniu o zasługach Emigracji polskiej we Francji dla dziejów naszej ojczyzny oraz o jej roli w zachowaniu ciągłości i jedności narodowej. Przedstawiając odznaczonych mówił o ich wybitnych zasługach dla kultury polskiej.

Pani Ada Romer Wysocka w 2007 r. przekazała Bibliotece Narodowej w Warszawie archiwum rodziny Romerów, które jest najpełniejszym tego typu, liczącym 450 lat zbiorem. Historia rodów szlacheckich ziem litewskich od XVI do XX wieku, ruchów niepodległościowych i społecznych w okresie porzoborowym, korespondencja, dzienniki, albumy – to dokumenty, ofiarowane przez jeden ze świetniejszych rodów Polski i Litwy.

Pan Krzysztof Potocki – filozof, krytyk literacki i tłumacz m.in. Cypriana Norwida, Czesława Miłosza, Kazimierza Brandysa czy spektakli Krzysztofa Lupy. Brał udział w przygotowaniach Roku Norwidowskiego, wystawy Witolda Januszewskiego czy międzynarodowej sesji poświęconej Ingardenowi. Uczestnik wielu sesji historyczno-literackich poświęconych Czartoryskiemu, Norwidowi, Miłoszewi czy Watowi.

Współpracuje z Biblioteką Polską, Instytutem Polskim, Centrum Cywilizacji Polskiej, jest członkiem Towarzystwa Historyczno-Literackiego.

Trzecim wyróżnionym Medalem „Gloria Artis” jest Pan Krzysztof Jeżewski, znany i ceniony we Francji i w Polsce propagator kultury – tłumacz, eseista, krytyk muzyczny, poeta. Krzysztof Jeżewski urodził się w Warszawie w 1939 r. w rodzinie o tradycjach humanistyczno-literackich. Jego dziadek Adam Czartkowski jest autorem monografii o Szopenie i Betoweniu; matka – Zofia Jeżewska, pisarka, dziennikarka, krytyk literacki, autorka książek o Szopenie oraz wielu sztuk teatralnych; ojciec – anglista i ekonomista.

Krzysztof Jeżewski jest absolwentem romanistyki na Uniwersytecie Warszawskim i filologii polskiej na Sorbonie. Zadebiutował na łamach „Poezji” w 1968 r., współpracował z Polskim Radiem i wydawnictwami jako tłumacz. Wyjechał do Paryża w 1970 r.

Wielokrotnie był odznaczany za przekłady, poezję oraz promowanie kultury polskiej. Jest członkiem Europejskiej Akademii Nauki, Sztuki i Literatury, od 2004 r. pełni funkcję prezesa paryskiego Towarzystwa Przyjaciół Norwida. Krzysztof Jeżewski przetłumaczył na język francuski dzieła takich polskich twórców jak Norwid, Jan Pawł II, Baczyński, Gombrowicz, Różewicz, Miłosz, Szymborska, Andrzejewski, Schulz; i poetów francuskich na język polski: V. Segalena, H. Michaux.

R. Chara. Jest autorem esejów o Norwidzie, Szopenie, Szymanowskim; antologii polskich poetów katastroficznego XX wieku oraz 11 tomików poezji. Autor i współrealizator filmu dokumentalnego o Norwidzie, płyty „Podwójny płomień”, poświęconej muzyce Szopena i poezji Norwida. Wraz z du Bordem przetłumaczył „Kleopatę” Norwida. □

Opr. Grażyna Blanc

fol. D. Tarnawska-Kasparian

137. Pielgrzymka Polonii Europejskiej do Lourdes: 16–20 maja 2012

137. Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes tradycyjnie już rozpocznie się w środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim – tzn. 16 maja – a zakończy w niedzielę 20 maja.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Pielgrzymce delegację z każdego Polskiego Ośrodka Duszpasterskiego we Francji. Za przykładem św. Bernadety – Powiernicy Matki Bożej – podejmiemy szczegółowy temat: „Razem ze Św. Bernadetą odmawiamy Różaniec”.

Doniosłymi wydarzeniami tegorocznej Pielgrzymki będą:

- pierwszy zjazd Rad Duszpasterskich we Francji,
 - utworzenie Ogólnofrancuskiej Rady Duszpasterskiej,
 - powołanie Rady Polskiej Misji Katolickiej we Francji.
- Pielgrzymce przewodniczyć będą J. E. ks. abp Henryk Muszyński i ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji. Jak co roku, Polska Misja Katolicka proponuje Pielgrzym-

mom wyjazd z Paryża autokarem w środę 16 maja o godz. 20 i powrót w niedzielę 20 maja, godz. 22.

Koszt udziału w Pielgrzymce: 1. autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 272 euro; 2. noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 177 euro; 3. opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 euro (dla osób i grup, które same organizują sobie dojazd, hotel i utrzymanie); 4. specjalna oferta dla dzieci (4–11 lat): autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem: jedno dziecko – bezpłatnie (jeśli jedzie z rodzicami); drugie i następne –50% (jeśli jedzie z rodzicami).

Zgłoszenia prosimy kierować do PMK we Francji. 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris. Tel. 01 55 35 32 32, fax. 01 42 96 19 89, e-mail: pmk@club-internet.fr

Czeki prosimy wystawić na konto: Aumônerie Polonaise Rectorat C.C.P. 041 PARIS 23 343 69 N z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”. □

Rekolekcje wielkopostne w Bagnolet

Wspólnota polska gromadząca się na w kościele parafialnym w Bagnolet przeżywała tegoroczne rekolekcje w okresie Wielkiego Postu w trochę w nietypowy sposób. Rekolekcje te trwały bowiem przez trzy kolejne niedziele. Nauki głosił ks. Zbigniew Wcisto z Aulnay-sous-Bois.

Pierwsza nauka rekolekcyjna (4 marca) poruszyła temat modlitwy w życiu człowieka wierzącego. Ciekawostką jednak jest to, że rekolekcionista osobom obecnym na rekolekcjach zadał następujące zadanie: aby przynajmniej jeden raz w tygodniu rodzice odmówili wspólnie z dziećmi dowolną modlitwę.

Druga nauka rekolekcyjna (11 marca) dotyczyła problematyki postu. Ojciec rekolekcionista postawił pytania: Czy potrafię sobie, szczególnie w czasie Wielkiego Postu, odmówić czegoś? Czy może jestem w stanie poświęcić więcej czasu ojcu, matce, dzieciom

lub po prostu drugiemu człowiekowi?

Tematyka trzeciej nauki rekolekcyjnej (18 marca) zamknęła się w konkretnej prośbie: proszę o pożyczkę, której wam nigdy nie zwrócę. Chodziło oczywiście nie o pieniądze, ale gorącą modlitwę – minutę modlitwy za kapłanów i całą Kościół.

Warto w tym miejscu wspomnieć również i to, że ks. Zbigniew gorliwie służył wszystkim parafianom w konfesjonale, a z racji swoich imienin otrzymał piękny prezent i kwiaty od uczestników wielkopostnych rekolekcji. Życzenia imieninowe otrzymał także miejscowy organista p. Bogdan Żądło. 25 marca, w Święto Zwiastowania NMP, swoje imieniny przeżywał ks. Józef Wąchała, proboszcz miejscowej wspólnoty polskiej. W nawiązaniu do tych przeżyć w nietypowej formie parafialnych rekolekcji ks. Józef zaznaczył, że dały one dużo

większe duchowe rezultaty niż te tradycyjne. Pomysł ten sprawdził się znakomicie, a frekwencja była o wiele większa niż się spodziewano. Dziękujemy Bogu za duchowe owoce tego czasu nawrócenia. □

Uczestnik rekolekcji

Z POLONIJNYCH WSPOMIENIEN

GŁOS PRZYJACIELE KATOLICKI

Mr ŚLIWA Stanisław	80 €
Mme PIOTROWSKI Bronisława	70 €
Mme JABŁOŃSKI Teresa	35 €
Mr CIECHELSKI Miron	70 €
Mr Mme KOZIEL	70 €
Mme KRAUZEWICZ Stephanie	70 €
Mr MICHALIK Sylvestre	70 €
Mme GIAMPELLEGRINI Barbara	70 €
Mr HUDZIAK Edward	70 €
Mr BARTNIK Stanisław	70 €

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK.

Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

SZUKAM PRACY

Pilnie podejmę każdą pracę. Solidny, uczciwy, bez natógów. 40 l. Okolice Amiens. T. 06 42 13 18 85

RAZEM ZE ŚWIĘTĄ BERNADETA ODMAWIAMY RÓŻANIEC

POLSKIE ZJEDNOCZENIE KATOLICKIE

DEKANAT PÓŁNOCNEJ FRANCJI

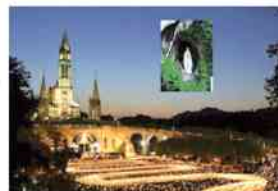
ZAPRASZA DO LOURDES

Z OKAZJI 137-MIĘDZYNARODOWEJ
PIELGRZYMKI
POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI
(14 - 21.05.2012)

Wyjazd z Lens, Harnes, Billy-Montigny, Douges poniedziałek 14 maja po południu.

CENA: 420€

obejmuje:
- podróż wygodnym autokarem.
- noclegi z utrzymaniem w Hotelu EUROPE.
- opłata pielgrzymkowa P.M.K.
zapisy do Niedzieli 6 maja 2012 r.

SIÈGE SOCIAL DU P.Z.K.:

MISSION CATHOLIQUE POLONAISE
19, rue de Saint Claude
62440 HARNES

☎: 0321780370
0612185192

BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (Me Duplex)
tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).
Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

A D W O K A T

Małgorzata Laurichesse

8, rue d'Uzès, 75002 Paris

Przyjmujemy tylko na umówione spotkania (mówimy po polsku)

kom. 06 89 51 01 23 • fax 01 45 94 20 23
e-mail: malgomsl@neuf.fr • www.laurichesse-avocat-avotreecoute.com

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

krawcowa oferuje:

PRZERÓBKI | POPRAWKI

T. 01 40 11 6 2 2 2 ; 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)

MALOWANE, JEDWABNE CHUSTY KRAWIECTWO DAMSKIE

- przyjmują zamówienia indywidualne
- wysyłam maszyny do szycia w dowolny region

www.krawiec.fr
TEL. 06 80 53 16 17

SZUKAM PRACY

Nauczycielka 49 lat, podstawowa znajomość francuskiego i angielskiego podejmie każdą pracę na okres wakacji (lipiec-sierpień), może być zastępstwo.
Tel. 06 19 60 53 52.

Cafe Restaurant Couverts Montmartre

Serwujemy kuchnię
Włoską i Polską

Godziny otwarcia:
12⁰⁰ do 15⁰⁰ oraz 19⁰⁰ do ostatniego klienta

Dni otwarcia: od poniedziałku do soboty

25, rue Turgot ; 75009 Paris (M^e: Anvers)
tel. 01 48 74 68 14; 06 99 09 30 71
e-mail: couverts-montmartre@orange.fr

NAUKA JĘZYKA POLSKIEGO

przez absolwentkę polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego
Tel. 06 69 67 38 58; e-mail: wladykaanna@yahoo.fr

ANNAIMAGES
PHOTOGRAPHIE

PLANUJESZ ŚLUB W POLSCE? ZAOFERUJ SOBIE SESJĘ ZDJĘCIOWĄ W PARYŻU!
ZDJĘCIA RODZINNE, REPORTAŻE ŚLUBNE.

WWW.ANNAIMAGES.COM
TEL: 06 77 65 94 52 - 01 43 65 52 13

PRZEWÓZY FRANCJA - POLSKA

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

monikabus@interia.eu
Polska: +48 (15) 84 22 885
+48 (0) 602 358 007
Frncja: 06 21 12 48 55

PRZEWÓZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

SAMI SWOI

Polski sklep spożywczy!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY!!!

PON-SOB 10.00 - 20.00
44 RUE LENINE 94200 IVRY SUR SEINE
TEL: 01 70 25 46 62
sami.swoi@onet.pl

METRO 7 MAIRIE D'IVRY - RER C IVRY SUR SEINE
BUS 125 PRZYSTANEK MOLIÈRE

Prosto z Polski!

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/stowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/stowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 stów – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 stów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****LE CINQUIÈME
CRAYON**Projektowanie graficzne
www.CinquiemeCrayon.eu

Zadbamy o profesjonalny wizerunek Twojej firmy!

Strony www, środki komunikacji, druk wielkoformatowy...

**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce**Poradnia Psychologiczna**przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**École Privée NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17**status studenta**

Zapisy na II semestr 2011/2012 w styczniu i lutym 2012 r.!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.www.nazarethfamille.fr**WYWÓZ GRUZU (110 €) - TRANSPORT MATERIAŁÓW
I PRZEPROWADZKI (50 €) - ładowność 1,7 t. 11 m³.**

- wynajem auta osobowego z szoferem
- dowóz na lotnisko (ceny do uzgodnienia)

TE-MAR**06 68 03 50 45****SOBCZYK ANNA - SPRAWY URZĘDOWE:**

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- Pośrednictwo w kredytach mieszkaniowych
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. **06 66 42 64 08** - pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00e-mail: sobczykanna@yahoo.pl

SIRET: 524 219 854 000 14

**POMOC W SPRAWACH URZĘDOWYCH
(CAF, CMU, RSA itp.)
TŁUMACZENIA****P. Orłowska**

tel. 06 03 57 18 37

e-mail: patrycjak31@wp.pl* WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ - 60€!
T. 06.20.03.34.85**S A R L F R A N - P O L M . A .****Sprzedaż artykułów polskich**

Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

**ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD****Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.**Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie
w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne;
tel. 06 66 64 50 25, 09 81 11 17 39 lub 06 42 83 53 59; www.fran-pol.com

SARL Au Capital de 50 000 €, N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

Dr Danuta Baranowicz-Schouker**chirurgien-dentiste**

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

**Pour votre
publicité dans**

contactez :

35, av. St-Germain des Noyers 77400 ST-THIBAUT DES VIGNES Tél. 01 60 07 43 43 Fax. 01 60 07 05 06 - www.edirel.fr**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE****Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'immigration polonaise)**

N° 15 (2451): 8-15 4 2012

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, s. Natanaela Modzelewska.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 28.3.2012

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA**PROGRAM TV**

9–22 kwietnia 2012

PONIEDZIAŁEK 9 KWIETNIA

6²⁵ Maktowicz w podróży 7⁰⁰ Stuligrosza szkola przetrwania – dok. 7⁵⁰ Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych 8⁵⁰ Sto minut wakacji – komedia 10³⁰ Tercet Egzotyyczny 11⁰⁰ Opole 2010 na bis 11³⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Aniot Pański 12³⁰ Barwy szczęścia – serial 13⁰⁵ Blondynka – serial 14⁰⁰ Statystki – komedia 16¹⁰ Program kabaretowy 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Szansa na Sukces 18⁴⁵ Skarby nieodkryte 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Życie nad rozlewiskiem – serial 21³⁵ Opole 2009 na bis 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Ranczo Wilkowyje – komedia 0³⁰ Laskowik Malicki 1¹⁵ Galeria – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 10 KWIETNIA

6²⁵ Smoleński Lot – dok. 7²⁵ Saga rodów 7⁵⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Zostać w chmurach – reportaż 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Cłęboka woda – serial

13⁴⁵ Szansa na Sukces 14⁴⁵ Czarodziejski świat łazienek – dok. 15³⁰ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Tele PRL-e 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Smoleński Lot – dok. 18⁵⁵ Klimaty i smaki 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21³⁰ Informacje kulturalne 21⁴⁵ Biało czerwoni 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁰ Na pierwszym planie 23¹⁵ Sweet Noise – koncert 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 11 KWIETNIA

6²⁵ Truskawiec – reportaż 7⁰⁵ Sztuka życia 7³⁰ Wilnoteka – magazyn 7⁵⁵ Wakacje z duchami – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Życie nad rozlewiskiem – serial 13⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 14⁴⁵ Na pierwszym planie 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Miasteczko – reportaż 16⁴⁰ Notacje – dok. 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵

Kraj się śmieje 18⁵⁵ Wilnoteka – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Warto kochać – serial 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ Na pierwszym planie 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Wakacje z duchami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 12 KWIETNIA

6⁰⁵ Jerzy Skolimowski ogląda Rysopis 6⁴⁰ Czarodziejski świat łazienek – dok. 7²⁵ Słownik polsko@polski 7⁵⁵ Trzy Szalone Zera – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Program rozrywkowy 14⁴⁵ Na pierwszym planie 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Jerzy Skolimowski ogląda Rysopis 16³⁵ Sztuka życia 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Kraj się śmieje 18⁵⁵ Alchemia zdrowia i urodziny 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda

1ER DIMANCHE DE PÂQUES – 15 AVRIL 2012**65ème Fête de la Miséricorde Divine à Osny**

(2 rue des Pâtis, 95520 Osny)

présidée par Mgr Albert-Marie de Monléon – Evêque de Meaux

Programme :

08 h 30 Prière individuelle dans la chapelle de la Miséricorde Divine; 09 h 00 Laudes; 09 h 30 Procession avec l'icône du Christ Miséricordieux et les reliques de sainte Faustine, prières et vénération de l'icône du Christ; 10 h 15 Catéchèse : « S'il me manquait l'amour, à quoi ressemblerais-je ? »; 11 h 00 Le langage de la miséricorde dans la vie quotidienne ! » Témoignages accompagnés par des chants de louanges; 12 h 00 Chemin de Croix – dans le parc; 13 h 15 Pique-nique; 14 h 30 Eucharistie concélébrée par plusieurs prêtres et présidée par Mgr Albert-Marie de Monléon, évêque de Meaux, Coordinateur pour la France des Congrès de la Miséricorde – Heure de la Grande Miséricorde – à la suite de la sainte Eucharistie; 17 h 00 Bénédiction des objets de piété; 17 h 30 Bénédiction finale et clôture.

« Je désire que la fête de la Miséricorde soit le recours et le refuge pour toutes les âmes (...). Le genre humain ne trouvera pas la paix tant qu'il ne se tournera pas vers la source de sa miséricorde. » (Sainte Faustine, FJ 695)

Informations pratiques

Accès à Osny par : – train – Paris-St Lazare en direction de Gisors-Osny (de la gare d'Osny – 15' à pied : prendre à gauche av. A Briant, puis au bout à droite rue de Pontoise); – voiture – A15, sortie 10 (direction Osny, rester à droite, prendre N 14 –chaussée Jules César ; puis rue du Général de Gaulle, au bout, tourner à droite : entrée

à 50m à gauche); – car – inscription obligatoire : 1) « Les Pèlerins de Fatima » : tél. : 01.69.38.63.66 ; 01.69.57.90.21 ou : 2) « Pour l'Unité... » : tél. : 01.43.54.98.18 ; départ pl. St Sulpice

Renseignements : Pères Pallottins, Apostolat de la Miséricorde Divine; 25 rue Surcouf, 75007 Paris, Tél: 01.40.62.69.11 ; Fax : 01.40.62.69.09; courriel : apostolat.misericorde@wanadoo.fr

ITAKA
Centrum Poszukiwań
Ludzi Zaginionychwww.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl
tel. (00 48) 22 654 70 70**POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU****Marcin Prętkiewicz**

W lutym 2012 roku na terenie Francji zaginął Marcin Prętkiewicz. Ma 38 lat, 176 cm wzrostu i piwne oczy.

Ktokolwiek widział **Marcina Prętkiewicza** lub ma jakiegokolwiek informacje o jego losie proszony jest o kontakt z ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całonocnym numerem: +48 801 247 070 +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. Zdjęcie **Marcina Prętkiewicza** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

20⁴⁵ Sfora – serial 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Pitbull – serial 23⁴⁰ Katyń prawda i kłamstwo o zbrodni – dok. 0²⁵ Notacje – dok. 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Trzy Szalone Zera – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK**13 KWIETNIA**

6⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 6⁴⁰ Warto kochać – serial 7³⁰ Organy Waltera – reportaż 8⁰⁰ Bukolandia – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak mitość – serial 13⁴⁵ Program rozrywkowy 14⁴⁰ Katyń prawda i kłamstwo o zbrodni – dok. 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Smaki polskie 16²⁰ Rozmówki polsko – czeskie 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Poziom 2.o 18⁵⁵ Magazyn Medyczny 19¹⁵ Dwie strony medalu – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Spadek – film 0¹⁵ Koncert – Kosmo i Finsky 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Bukolandia – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA**14 KWIETNIA**

6⁰⁵ Złotopolscy – telenowela 7⁵⁰ Film 8²⁵ Polonia 24 9⁰⁵ W piątą stronę świata – serial 10⁰⁵ Załoga Eko 10³⁵ Kuchnia polska – serial 11⁵⁰ Pamiętaj o mnie 12¹⁰ Euro wg Gesslera 12⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Makłowicz w podróży 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 14⁵⁵ Człowiek zwany Nikiforem – dok. 15⁵⁵ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak mitość – serial 18⁴⁵ Szansa na Sukces 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polonia 24 22²⁵ Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny – film 0²⁰ Euro wg Gesslera 0⁵⁰ M jak mitość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA**15 KWIETNIA**

6⁰⁵ Galeria – serial 8²⁵ Polonia 24 8⁵⁵ Ziarno 9²⁵ Szkoła na Stonecznej – serial 10⁰⁰ Zacisze gwiazd 10³⁰ Prawdziwy koniec zimnej wojny – dok. 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza św. – kościół Przemienienia Pańskiego w Tamogrodzie 14¹⁵ Program rozrywkowy 14⁵⁵ Kocham Cię Polsko! 16²⁰ Skarby nieodkryte – teleturniej 16⁵⁰ Salon Polonii 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak mitość – serial 18⁴⁵ Daniec z gwiazdami 19¹⁵ Weekendowy magazyn filmowy 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20²⁵ Pogoda 20⁴⁵ Blondynka – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 22⁴⁰ Kocham Cię Polsko! 0⁰⁵ Salon Polonii 0⁵⁰ M jak mitość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK**16 KWIETNIA**

6⁰⁵ Makłowicz w podróży 6⁴⁰ Człowiek zwany Nikiforem – dok. 7⁴⁰ Las bliżej nas 8⁰⁰ Urwisy z Doliny Młynów – serial 8³⁰ Pytanie na śnia-

danie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁰ Flesz historii – reportaż 11¹⁰ Tygodnik.pl 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Blondynka – serial 13⁴⁵ Salon Polonii 14³⁰ Prawdziwy koniec zimnej wojny – dok. 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ WOK – Wszystko o Kulturze 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Koncert zespołu Manchester 18²⁵ Nitro Mania – dok. 18⁵⁰ Skarby nieodkryte – teleturniej 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Życie nad rozlewiskiem – serial 21³⁵ Informacje kulturalne 21⁴⁵ Biało czerwoni – magazyn 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Szansa na Sukces 23⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Urwisy z Doliny Młynów – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK**17 KWIETNIA**

6⁰⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 6⁴⁰ WOK – Wszystko o Kulturze 7²⁵ Saga rodów 7⁵⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Głęboka woda – serial 13⁴⁵ Szansa na Sukces 14⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 15⁴⁰ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Tygodnik Kulturalny 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Tele PRLe 18⁵⁵ Klimaty i smaki 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21³⁵ Informacje kulturalne 21⁵⁰ Biało czerwoni 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Koncert 23⁴⁵ Byłem gangsterem – reportaż 0¹⁵ Zacisze gwiazd 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA**18 KWIETNIA**

6⁰⁵ Nitro Mania – dok. 6⁴⁰ Kocham Kino 7⁰⁵ Sztuka życia 7³⁰ Wilnoteka 7⁵⁵ Wakacje z duchami – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Życie nad rozlewiskiem – serial 13⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 14⁴⁵ N – Czołwórka pasmowa 14⁴⁵ Program Tadeusza Mosza i Jana Wróbla 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Kultura gupcze 16⁴⁰ Notacje – dok. 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Kraj się śmieje 18⁵⁵ Wilnoteka 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Warto kochać – serial 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ Na pierwszym planie 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Wakacje z duchami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK**19 KWIETNIA**

6⁰⁵ Zacisze gwiazd 6³⁵ Tygodnik Kulturalny 7²⁵ Słownik polsko@polski 7⁵⁵ Trzy Szalone Zera – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵

Wiadomości 12⁵⁰ M jak mitość – serial 13⁴⁵ Program rozrywkowy 14⁴⁵ Na pierwszym planie 15²⁰ Program rozrywkowy 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Kocham Kino 16³⁰ Sztuka życia 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Kraj się śmieje 18⁵⁵ Alchemia zdrowia i urody 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Sfora – film 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Pitbull – serial 23⁴⁰ Odebrali mu mitość – dok. 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Trzy Szalone Zera – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK**20 KWIETNIA**

6⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 6⁴⁰ Warto kochać – serial 7³⁰ Reportaż 8⁰⁰ Bukolandia – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak mitość – serial 13⁴⁵ Daniec z gwiazdami 14²⁰ Odebrali mu mitość – dok. 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Smaki polskie 16²⁰ vacat 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress 17⁵⁵ Poziom 2.o 18⁵⁵ Magazyn Medyczny 19¹⁵ Dwie strony medalu – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kochankowie Roku Tygrysa – film 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Bukolandia – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA**21 KWIETNIA**

6⁰⁵ Złotopolscy(5) – telenowela 8²⁵ Polonia 24 9⁰⁵ W piątą stronę świata – serial 10⁰⁵ Załoga Eko 10³⁵ Kuchnia polska – serial 11⁴⁵ Pamiętaj o mnie 12⁰⁵ Euro wg Gesslera 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Makłowicz w podróży 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Ikona na drogę – dok. 15⁵⁵ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak mitość – serial 18⁴⁵ Szansa na Sukces 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20²⁵ Pogoda 20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polonia 24 22²⁵ Miś – komedia 0²⁰ Euro wg Gesslera 0⁵⁰ M jak mitość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA**22 KWIETNIA**

6⁰⁵ Galeria(5) – serial 8²⁵ Polonia 24 8⁵⁵ Ziarno 9²⁵ Szkoła na Stonecznej – serial 10⁰⁰ Program rozrywkowy 10³⁰ W ostatniej chwili – dok. 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Regina Coeli 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza św. – kościół NMP Królowej Pokoju we Wrocławiu 14¹⁵ Program rozrywkowy 14⁵⁵ Kocham Cię Polsko! 16²⁰ Skarby nieodkryte – teleturniej 16⁵⁰ Salon Polonii 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak mitość – serial 18⁴⁵ Daniec z gwiazdami 19¹⁵ Weekendowy magazyn filmowy 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20²⁵ Pogoda 20⁴⁵ Blondynka – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 22⁴⁰ Kocham Cię Polsko! 0¹⁰ Salon Polonii 0⁵⁰ M jak mitość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

10 kwietnia 2010...

...mija druga rocznica wciąż niewyjaśnionej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem, w której zginęli Prezydent RP śp. Lech Kaczyński i 95 osób towarzyszących mu w drodze do Katynia...

Tragedia ta kładzie się cieniem na historię całej współczesnej Polski...